

శివ శక్తి

మరియు వారి సింఘలు

108

శ్రీమహావిష్ణువు మహాలక్ష్మి

ఒప్పదేశం దేవాలయాలు

శివ శక్తి

మరియు వారి శిష్టులు
108

శ్రీమహావిష్ణువు మహాలక్ష్మి

భివ్యదేశం దేవాలయాలు

ప్రమరించినవారు

శ్రీ. కె. సత్య మూర్తి

+91 98800 11011

నమశ్శ్రీ.

నేను కె. సత్యమూర్తి, ఈ పుస్తక రచయితగా మీకు తెలియచేయడం ఏమిటంబే,
పృతీత్తీర్థ నేను ఇంజనీర్సు, అభిలాష కొట్టి ఈ పుస్తకాన్ని రాశాను. ఈ పుస్తకాన్ని
ప్రచురించే ఉద్దేశ్యం సనాతన ధార్మాన్ని గురించిన కొన్ని విషయాలను అందరితే
పంచుకోవడమే. ఏమైనా పారపాఠాలను గుర్తించి తెలియపరిస్తే తదుపరి ప్రచురణలో
సరిదిద్దుకుంటాము. అనుకోకుండా తప్పులు జలిగి ఉంటే మన్మించగలరని కోరుచున్నాను.

మా తిఱి ఎడిషన్ పుస్తకం 'మహావిష్ణు, ఆళ్ళు' అండ్ 108 భివ్యదేశం'. రెండవ ఎడిషన్
పుస్తకం 'శివశక్తి' అండ్ హిన్దీ పాలోయర్స్, మహావిష్ణు, మహాలక్ష్మి 108 భివ్యదేశం'

రెండు పుస్తకాలకు సంబంధించి సాఫ్ట్ కాపీలు మా వెబ్సైట్లలో అందుబాటులో ఉన్నాయి.
ఆస్త్రిగలవారు బెస్ట్సల్స్ స్టాంపులు సందర్శించండి.

www.mahavishnus108divyadesam.com

Printed at
Peacock Advertising India Pvt. Ltd.,
www.peacockgroup.in

1st Edition : 24th - March - 2024 - 5,000nos

2nd Edition : July - 2024 - 10,000nos

Copyright © KSM - 2024

"ఓం గణేశాయ నమః"

"మహా మృత్యుంజయ మంత్రం"

ఓం త్రయంబకం యజామహౌ సుగంధిం పుష్టి వర్గనం ।
| ఉర్వారుకమివ బంధనాన్ మృత్యోర్ముక్షియ మాముతాత్ ||

పీతిక

నమస్తై

భౌద్ధమతం మరియు జ్ఞానమతం ప్రారంభ శతాబ్దాలో భారత ఉపఖండాల్లో వ్యాపించినప్పుడు. హిందూమతం సమాజంలో తన ఉనికిని కోల్పోయింది, అయితే ८వ - १२వ శతాబ్దాల మధ్య తమిళ రుషులు నాయన్నార్చు తమిళనాడులో కైవమతాన్ని వ్యాప్తి చేశారు మరియు 12వ శతాబ్దాలో లింగాయత్త శాఖ స్తాపకుడు బనవణ్ణ కర్రాటకలో కైవమత వైభవాన్ని తిరిగి తీసుకురావడంలో విజయం సాధించారు.

నాయనార్చు {తమిళం: తమిళ వచనం} గొప్ప శివ భక్తులు, 63 మంది తమిళ రుషుల సమూహం, వారిలో కొందరు పాలకులు మరియు కవులు, మాణికవసాగర్ మరియు కొంతమంది రుషులతో సుమారు 1400-1500 సంవత్సరాల క్రితం ఉన్నారు. వారి ప్రభావం తమిళనాడులో ఆప్టటి శివ భక్తి ఉర్ధ్వమంలో పెద్ద మార్పును తెచ్చింది.

నాయనార్చు శివుడిని కీర్తించడం అలాగే ఆరాధించడంలో తమ పూర్తి జీవితాన్ని అంకితం చేశారు, వారిలో కొందరు ఆకట్టుకునే నిర్మాణాలతో అద్యాత్మమైన దేవాలయాలను నిర్మించారు. బనవణ్ణ. లింగాయత్త శాఖ స్తాపకుడు శివుని గొప్ప భక్తుడు, సుమారు 900 సంవత్సరాల క్రితం 12వ శతాబ్దాలో కర్రాటక ఉత్తర భాగంలో భక్తి ఉర్ధ్వమాలను ప్రారంభించాడు, తరువాత అతని అనుచరులు అతని వారసత్వాన్ని కొనసాగించారు, ఇప్పుడు అతని భక్తి ఉర్ధ్వమం దక్కిణా భారతదేశం అంతటా వ్యాపించింది.

ఈ పుస్తకం యొక్క రెండవ భాగంలో మీము "మహామ్మావు మరియు లక్ష్మి యొక్క 108 దివ్య దేశం దేవాలయాల" వివరాలను సనాతన ధర్మానికి సంబంధించిన కొన్ని ఇతర ముఖ్యమైన వివరాలను స్తాపాల వారీగా అందించాము.

సూచిక

➤ దేవాధిదేవుడు శివ మరియు పార్వతి	03
➤ 63 నాయనార్థు {తమిళ రుపి} మరియు మాణిక్యాసగర్	09
➤ తమిళనాడులో శైవమత భక్తి ఉద్యమం	09
➤ "తేవరం" మరియు "తిరువాసగం"	19
➤ జగద్గురు ఆది శంకరాచార్య	21
➤ కర్ణాటకలో శైవమత భక్తి ఉద్యమం	22
➤ 18 సిద్ధార్థ {తమిళం: తమిళ వచనం}	31
➤ 12 జ్యోతిర్లింగాలు మరియు 18 మహా శక్తి పీఠం	30
➤ అన్నపూర్ణేశ్వరి ఆష్టకం	38
➤ ప్రఖ్యాత శైవ దేవాలయాలు	45

భాగం - 2

➤ శ్రీ మహావిష్ణు మరియు లక్ష్మి 108 దివ్య దేశం ఆలయాల వివరాలు	53
➤ ఆశ్వార్మక సాధువులు మరియు విష్ణువులో వారి అవతారాలు	62
➤ సనాతన ధర్మం గురించిన ముఖ్యమైన వివరాలు	64

దేవాధిదేవుడు శివ మరియు పార్వతి

దేవాధిదేవుడు శివుడు లింగం రూపంలో సాధారణంగా పూజించబడతాడు, బ్రహ్మ మరియు మహా విష్ణువులను కలిగి ఉండే త్రిమూర్తులలో "లయకారకుడు" అని కూడా పిలువబడతాడు. విశ్వాన్ని రక్షించేవాడు మరియు ప్రశయంగా మార్చే పరమేశ్వరుడు శివుడు.

శివుని జననం, బ్రహ్మ మరియు విష్ణువులలో ఎవరి శక్తి ఎన్నువ అని వాచించుకుంటున్న పమయంలో శివుడు మొదట ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఒక గొప్ప మండుతున్న స్తంభం ఆకస్మికంగా కనిపించడంతో వారి వాదనకు అంతరాయం కలిగింది, దాని మూలాలు మరియు శాఖలు భూమి మరియు ఆకాశంలోకి కనిపించనంత మీరకు విస్మరించి ఉన్నాయి. బ్రహ్మ హంసగా మారి స్తంభం షైభాగం ఎక్కుడ ఉండే కనగొనడానికి ఎగిరాడు, విష్ణువు వందిగా మారి దాని మూలాలను వెతకడానికి భూమిని తుయాడు. వారి అస్వేషణలో విఫలమవడతో, ఇద్దరు దేవతలు తిరిగి వచ్చి, స్తంభంలోని ఒక ద్వారం నుండి శివుడు బయటకు రావడు చూశారు. శివుని గొప్ప శక్తిని గుర్తించి, వారు అతనిని విశ్వాన్నికి మూడవ పాలకుడిగా అంగీకరించారు.

జ్యోతిర్లింగం అంటే ఏమిటి. జ్యోతిర్ అంటే దివ్య కాంతి – లింగం అంటే శిశ్పని చిహ్నం. ఇవ పురాణం ప్రకారం, ఒకసారి బ్రహ్మ మరియు విష్ణువు తమ ఆధిపత్యం గురించి వాగ్యాదానికి దిగారు.

చర్చను పరిష్కరించడానికి, శిశ్పదు మూడు ప్రపంచాలను గుచ్ఛాడు, భారీ అనంతమైన కాంతి స్తుభం వలె కనిపించాడు, స్తంభం చివర కాంతిని కనుగొనమని ఇద్దరినీ కోరాడు {అనంతమైన కాంతి అంటే అంతరిక్షం ఔన్ మరియు భూమి క్రింద ఉన్న స్తంభంలో అంతులేని కాంతి}.

మహా విష్ణువు వరాహ ఆవతారంగా భావించి అనంతమైన స్తుభ కాంతి యొక్క ముగింపును కనుగొనడానికి భూమి దిగువకు పెళ్లాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.

దేవాధిదేశుడు శిశ్పదు లింగం రూపంలో సాధారణంగా పూజించబడతాడు, బ్రహ్మ మరియు మహా విష్ణువులను కలిగి ఉండే త్రిమూర్తులలో "ఎయికారకుడు" అని కూడా పిలువబడతాడు. విశ్వాన్ని రక్షించేవాడు మరియు ప్రశ్నయంగా మార్చే పరమేశ్వరుడు శిశ్పదు.

శిశ్పని జననం. బ్రహ్మ మరియు విష్ణువులలో ఎవరి శక్తి ఎక్కువ అని వాదించుకుంటున్న సమయంలో శిశ్పదు మొదట ప్రత్యుషమయ్యాడు. ఒక గొప్ప మండుతున్న స్తంభం ఆకస్మీకంగా కనిపించడంతో వారి వాదనకు అంతరాయం కలిగింది, దాని మూలాలు మరియు శాఖలు భూమి మరియు ఆకాశంలోకి కనిపించనంత మీరకు విస్తరించి ఉన్నాయి. బ్రహ్మ హంసగా మారి స్తంభం పైభాగం ఎక్కడ ఉండే కనుగొనడానికి ఎగిరాడు, విష్ణువు పందిగా మారి దాని మూలాలను పెతుకడానికి భూమిని తవ్వాడు. వారి ఆస్మేషణలో విశలంపడుతో, ఇద్దరు దేవతలు తిరిగి పచ్చి, స్తంభంలోని ఒక ద్వారం నుండి శిశ్పదు బయలుకు రాపటం చూశారు. శిశ్పని గొప్ప శక్తిని గుర్తించి, వారు అతనిని విశ్వాన్నికి మూడవ పాలకుడిగా అంగీకరించారు.

జ్యోతిర్లింగం అంటే ఏమిటి. జ్యోతిర్ అంటే దివ్య కాంతి – లింగం అంటే శిశ్పని చిహ్నం. ఇవ పురాణం ప్రకారం, ఒకసారి బ్రహ్మ మరియు విష్ణువు తమ ఆధిపత్యం గురించి వాగ్యాదానికి దిగారు.

చర్చను పరిష్కరించడానికి, శిశ్పదు మూడు ప్రపంచాలను గుచ్ఛాడు, భారీ అనంతమైన కాంతి స్తుభం వలె కనిపించాడు, స్తంభం చివర కాంతిని కనుగొనమని ఇద్దరినీ కోరాడు {అనంతమైన కాంతి అంటే అంతరిక్షం ఔన్ మరియు భూమి క్రింద ఉన్న స్తంభంలో అంతులేని కాంతి}.

మహా విష్ణువు వరాహ ఆవతారంగా భావించి అనంతమైన స్తుభ కాంతి యొక్క ముగింపును కనుగొనడానికి బ్రహ్మ అంతరిక్షం నుండి వెలుగు యొక్క ముగింపును కనుగొనలేకపోయానని ఒప్పుకున్నాడు. బ్రహ్మ యొక్క నిజాయితీ లేకపోవడం కారణంగా శిశ్పదు అగ్రహంచి ఆ స్పృష్టికర్త దేవత ఆరాధించబడని కపించాడు. తన నిజాయితీకి విష్ణువు శాశ్వతంగా ఆరాధించబడతాడని కూడా శిశ్పదు ప్రకటించాడు.

అనంతమైన స్తుభ కాంతి యొక్క ముగింపును కనుగొనడానికి బ్రహ్మ అంతరిక్షం నైకి పెళ్లాడు.

బ్రహ్మ కాంతి యొక్క ముగింపును కనుగొన్నానని అబధ్యం చెప్పాడు. విష్ణువు తన ప్రయాణం నుండి వెలుగు యొక్క ముగింపును కనుగొనలేకపోయానని ఒప్పుకున్నాడు. బ్రహ్మ యొక్క నిజాయితీ లేకపోవడం కారణంగా శిశ్పదు అగ్రహంచి ఆ స్పృష్టికర్త దేవత ఆరాధించబడని కపించాడు. తన నిజాయితీకి విష్ణువు శాశ్వతంగా ఆరాధించబడతాడని కూడా శిశ్పదు ప్రకటించాడు.

ఎక్కడక్కడైతే ఆ దీపాల వడ్డాయో, మరయు లింగంగా ఆ ఆగ్ని స్తంభం కనిపించిందో దానిని

జ్యోతిర్లింగం అంటారు. ఆత్మంత శక్తివంతమైన శివాలయం 12 జ్యోతిర్లింగాలు ఉన్నాయి.

ఈన భార్య శక్తి లేకుండాశిపుదు అనంపూర్వుడిగా పరిగణించబడ్డాడు, ఆమె ఆతనికి అర్థారేశ్వరుడి పూర్తి రూపాన్ని ఇస్తుంది.

పార్వతి, ఉమా మహేశ్వరి లేదా బలం, శక్తి, పోషణ, సామరఘ్యం, ప్రీమ, అందం, భక్తి మరియు మాతృత్వం యొక్క దేవత గారీని ఆది శక్తి అని కూడా పిలుస్తారు, విశ్వం యొక్క స్పష్ట వెనుక ఉన్న గొప్ప శక్తి, స్పష్టికర్త మరియు లయకారకులాలు. కైవమతంలో ఆమె ఆత్మాన్నతమైన దేవత. లభ్య మరియు సరస్వతితో కలిసి, ఆమె త్రిదేవి ఏర్పరుస్తుంది.

పార్వతిని సాధారణంగా సాధువైన, పోషించే మాత) దేవతగా చిత్రీకరిస్తారు, అయితే దుర్గ, కాళి, దశ మహావిద్యలు మరియు నవదుర్గల వంటి దుష్టాలను అంతముందించడానికి ఆమె ఆసే భయికరమైన రూపాలతో సంబంధం కలిగి ఉంటుంది.

గంగ తరచుగా శిశ్చని రెండవ భార్య అని తప్పుగా భావించబడుతుంది, ఇది నిజం కాదు. గంగ ఆతనితో ప్రీమలో ఉంది, కానీ శిశ్చను ఒక ఆత్మ అయిన శక్తిని మాత్రమే వివాహం చేసుకున్నందున ఆతని భార్యగా హాక్కు పోందలేదు.

"శివ" అంటే పరమ లయకారకుడు.

- శిశ్చని ఇతర నామాలు: శంకర, భోలేనాథ్, మహేశ్వర, రుద్ర, పశుపతి మహాదేవ, మహాకాల సదాశివ, శైరవ, నటురాజ, పరమాత్మ శశ్శరుదు, పరబుహ్యా.
- అర్ధాంగి/పత్రి: శిశ్చని మొదటి భార్య సతీదేవి, దధ్మని యజ్ఞాలో సతి మరణించిన తరువాత దాక్షాయణి అని కూడా పిలుస్తారు, శిశ్చను పార్వతిని వివాహం చేసుకున్నాడు, ఆమె సతీ అవతారంగా భావించబడుతుంది.
- పుత్రులు: గణేశ, కార్తికీయ. శాస్త్ర.
- దేవతలు: సదాశివ, శైరవ, రుద్ర, వీరభద్ర.
- మంత్రాలు: "ఓం నమః శివాయ", "మహామృత్యుంజయ మంత్రం" మరియు "ఓం నమా భగవతీ రుద్రాయమ."

- సెలవంక: శివుడు తన తలాపై సెలవంకను ధరించి ఉంటాడు. "చంద్రుడిని తన కిరీటంగా కలిగి ఉండటం" చంద్ర అంటే చంద్రుడు, శిఖర అంటే కిరీటం- చంద్రశిఖరుడు.
- రోజు: చంద్రుడిని సంస్కృతంలో సోమ అని కూడా పిలుస్తారు, కాబట్టి సోమవారం వారంలో ముదటి రోజు చంద్రుని రోజగా వరిగటించబడుతుంది. ఇది పరమ శివుడికి చాలా మంగళప్రదమైనది.
- అభ్యాసాలు: విధూతి, రుద్రాత్మ, పంచాక్షర, బిల్వం.
- పండుగలు: మహా శివరాత్రి, శ్రూవణ, కార్తీక పూర్ణిమ, ప్రదోషం, పార్వతీ మి భైరవాష్మమి మరియు కార్తీక సోమవారాలు.
- మూడవ నేత్రం : "త్రయంబకం" అని పిలుస్తారు, దానితో ఆతను కోరిక (కాము)ని బూడిద చేశాడు.
- భస్మం: శివ భస్మం, విధూతి అధ్యాత్మిక ముక్కి ముఖ్యం.
- నీల కంతం: నీల = "నీలం", కంత = "గొంతు" శివుడు సముద్ర మథనం నుండి ఉద్భవించిన హౌలాహలాన్ని దాని విద్వానంక సామర్థ్యాన్ని తోలగించడానికి పారం చేసాడు.
- ధ్వన యోగి: ఆతని రేఖాచిత్రాలు తరచుగా ఆతనిని యోగా భంగిమలో, ధ్వనంలో ఉన్నట్లు, కొస్మిసార్థులు యోగా దేవుడిగా ప్రతీకగా పొమాలయ పర్వతం క్షీరసంపై చూపస్తాయి.
- పావన గంగా: గంగాధర, "గంగా నదిని ధరించినవాడు" (గంగా). శివుని జడలు కట్టిన కేశాల నుండి గంగ ప్రవహిస్తుంది.
- వాసుకి: వాసుకి అనే సర్వాన్ని హోరంగా అలంకరించుకున్నాడు. వాసుకి నాగుల రెండవ రాజు, వాసుకిని శివుడు అసుగ్రహించి సముద్ర మథనం తర్వాత ఆభరణంగా ధరించాడు.
- త్రిశూలం: త్రిశూలం అని పిలుస్తారు. త్రిశూలం "స్పష్టికర్త", సంరక్షకుడు మరియు విద్వానకారుడు" అనే శివుని మూడు అంశాలను సూచిస్తుంది. బాణా:- భాముకం అని పిలుస్తారు. తన ప్రసిద్ధ స్వత్థ ప్రదర్శనలో శివుడు, సటురాజగా పిలవబడతాడు. గొడ్డలి: - (పరశు) మరియు జింకలను శివుడు చేతిలో పట్టుకుని ఉంటాడు.
- రుద్రాక్షలు: ఆతను సాధారణంగా రుద్రాక్ష మాల ధరించి తన కుడి చేతిలో సాధ్యంగా రుద్రాక్షతో చేసిన మాలతో ఉంటాడు. ఇది దయ, తపస్సీజీవితం మరియు ధ్వనానికి ప్రతీక.
- నంది: శివుని వాహనంగా వనిచేసే ఎద్దు వేరు. పశువతి.
- కైలాస పర్వతం: పామాలయాలలో విశ్వం యొక్క కేంద్రాన్ని సూచించే, శివుడు మరియు ఆతని కుటుంబం యొక్క సాంప్రదాయ నివాసం ఉంది, ఇది లింగాన్ని పోలి ఉంటుంది.
- వారణాసి: కాళి అని కూడా పిలుస్తారు, ఇది 2500 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ చరిత్ర కలిగిన

తీర్థయాత్ర నగరం బీనార్సీ శిఖవికి ఇష్టమైనదిగా పరిగణించబడుతుంది.

- గ్రంథాలు మరియు నవనాలు: వేదాలు, ఆగమ తంత్రాలు, శివ సూత్రాలు, తిరుమురై- తీవరం, నవనాలు.
- దేవుడు దక్షిణా మూర్తి: శిఖవి యొక్క శక్తివంతమైన అవతారం, ఆయన ఒకరిని సరైన మార్గంలో నడిపించే అంతిమ గురువు లేదా అధ్యాపకుడు. శిఖవి యొక్క ఈ దివ్య రూపం యోగా, సంగితం, ధ్యానం మరియు అనేక ఇతర కాలాత్మక సామర్థ్యాల వంటి అన్ని రకాల జ్ఞానం యొక్క ప్రతిరూపం. జ్ఞాన దక్షిణామూర్తిగా శిఖవి అవతారం సాధారణంగా నాలగు చేతులతో దక్షిణాభిముఖంగా మర్చిచెట్టు కింద కూర్చుని ఉంటుంది.
- భైరవ: విగ్రహాలు ఉత్సవాలు, పృష్ఠ ముఖంగా ఉంటాయి. సాధారణంగా శివాలయాల్లో ఆయనను క్షీరపాలకుడు అని కూడా అంటారు. అతను నాలగు చేతులతో నిలబడి ఉన్న భంగిమలో కనిపిస్తాడు. అతని ఆయుధాలు ధమరుకం, పాశం, త్రిశూలం మరియు పుర్చి.
- కాల అంటే "భయానకం". భైరవ అంటే "భయంకరమైన రూపం" అని ఆర్ద్రం. భయాన్ని నాశనం చేసివాడు లేదా భయానికి అతీతుడు అని కూడా అంటారు. అతను తన భక్తులను భయంకరమైన కత్తువులు, దురాశ, కామం మరియు కోపం సుండి రక్షిస్తాడు. ఈ కత్తువులు ప్రమాదకరమైనవి, ఎందుకంటే అవి మానవులను లోపల దేవుళ్ళి పెతుకడానికి అనుమతించవు. కాలభైరవ శివ భక్తులందరినీ ముఖంగా పిరికి మహిళా భక్తులను రక్షిస్తాడు.
- వీర భద్ర స్వామి మరియు భద్రకాళి: శిఖవి అవతారం వీరభద్ర స్వామి. వీరభద్రుడు వెళ్లి దక్కని యజ్ఞాన్ని ధ్వంసం చేసి దక్కను శిరసును నరికిపోశాడు. అహంకారాన్ని అంతిమంగా నాశనం చేసివాడు. శిఖవి కోరికకు పోతిరికంగా సతీదేవి తన తండ్రి యజ్ఞానికి హోజురవుతుంది కానీ దక్కుడు సతీదేవిని మరియు శిఖవి అందరి ముందు అవమానిస్తాడు. కాబట్టి సతీదేవి తన జీవిత భాగస్మాని యొక్క అవమానంతో ఆగ్నికుండలో దూకుతుంది మరియు భార్య మరణంతో కోపోల్రిక్కుడైన, శిఖుడు చాలా కోపంగా అతని ఒక జటను తీసి సీలషై కోడతాడు, అప్పుడు వీరభద్ర మరియు భద్రకాళి ఇర్దురూ దాని నుండి జన్మించారు.
- మహాశివరాత్రి ప్రముఖ్యత వివిధ ఇతిహాసాలు మరియు పురాణాల ప్రకారం 3 పాతాంతరాలు ఉన్నాయి.
- సృష్టి స్థితి మరియు లయ యొక్క దివ్య విశ్వ సృత్యాన్ని శిఖుడు చేసి రాత్రి ఇది.
- శివపార్వతుల వివాహం జరిగిన రాత్రి ఇది.
- సముద్ర మధ్యన సమయంలో పెలువడిన విషాణ్ణి శిఖుడు మింగేసి, దానిని కంఠంలో నిలపడంతో గాయమై నీలం రంగులోకి మారడం గమనించి, ఆ తర్వాత నీలకంరునిగా వేరుగాంచిది కూడా ఈ రోజు అని నమ్ముతారు.
- శివ పంచాశ్ర మంత్రం: సంస్కృత పదాలలో పంచ అంటే "ఐదు". న-మ-శ్చ-వా-య. ఈ ఐదు పదాలను మనం ఓి నమః శ్చావాయగా జిపిస్తాము, ఇది శక్తివంతమైన మంత్రం శుద్ధి చేస్తుంది మరియు ధ్యానం చేయడానికి సహాయపడుతుంది.

63 నాయనారు మరియు మణికృవాసగర్

నాయనార్లు లేదా నాయన్నార్లు ఎవరు. 63 మంది తమిళ హిందూ సాధువుల పమూహం, వారి శూర్తి లోతున భక్తి, వారి ప్రభావం తమిళనాడులో కైవ భక్తి ఉద్యమాన్ని ప్రేత్తిహించడంలో భారీ ప్రభావాన్ని చూపింది, వారిని ఏ నుండి కివ శతాబ్దాల సిథిలో సుమారు {1400–1500 సంవత్సరాల క్రితం } నయనార్లు అని పిలవబడ్డారు.

3 ఆధిక ఫలపంతమైన నాయన్నార్లు మరియు ఒక సాధువు మణికృవాసగర్ ఉండేవారు సమిష్టిగా "నల్గౌర్" అంటే నలగురి పమూహం అని పిలవబడతారు.

- తిరుజ్వాన పంబందర్ నాయన్నార్ సంబందార్ అని కూడా పిలుస్తారు.
- తిరువాపుక్కరపర్ నాయన్నార్ మ అప్పొర్ అని కూడా పిలుస్తారు.
- సుందరమూర్తి నాయన్నార్ మ సుం దరార్ అని కూడా పిలుస్తారు.
- మణికృవాసగర్ . {ఒక సాధువు నాయనార్ కాదు}.

తమిళనాడులో కైవ మతం భక్తి ఉద్యమాలు

- హిందూమతం 4000–5000 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ పురాతనమైన చరిత్ర అయినప్పటికీ, 5వ శతాబ్దాల ప్రారంభంలో {సుపత్సరం శ్రీశ 400–500}లో కైవమతం మరియు బొద్దుమతం భారతీయ ఉపఖండాలలో ఆధిపత్యం వహంచాయి.
- ఒకటి కైవమత స్థావరకు మహావీరచే మరియు మరొకటి ఆశోకని ఆధ్యాత్మికాలో గౌతమ బుద్ధునిచే. బొద్దుమతం మరియు కైవమతం అనేక గొప్ప హిందూ సామృజ్యం రాజుత్తయం పొందాయి.
- 5వ నుండి 10వ శతాబ్దాల పరక అణ్వోర్ యొక్క భక్తి ఉద్యమాలలో తమిళనాడులోని కైవమతం వర్షాల్లింది, ఆదే నుండి 8 వ శతాబ్దాలలో నయునార్ల భక్తి ఉద్యమాలు దక్కిళ భారతదేశంలో కైవమతం యొక్క గొప్ప మరియు విశిష్టమైన మార్పును చేశాయి.
- 2500 కంటే ఎక్కువ కొలాయాలు, వీటిలో 276 అద్యుతమైన పురాతన పుణ్యక్షేత్రాలు గొప్ప రాజు / చక్రవర్తులచే నిర్మించబడ్డాయి. ఇక్కడ నాయనార్లు మరియు మాణికక వాసగర్ త్రిశ భావాలో పరమ దేవత అయిన శివుని స్తుతిస్తూ ఆత్మను కదిలించే సోత్రాలను రచించి పాడారు.
- ఈ దివ్య సోత్రాలను "శేవారాలు" మరియు "తిరువాసగం" అని పిలుస్తారు, ఇవి పాదాల్ పెట్టు స్థలాల అని పిలుబడి 276 వవిత్ర పుణ్యక్షేత్రాలలో శివుడిని స్తుతిస్తాయి. {పాటలచే గొరవించబడిన ఆలయం}. 63 మంది నాయనార్లు మరియు మాణికక వాసగర్ లీకుండా కైవమతం వర్ధిల్లింది కాదు.

తిరు జ్ఞాన సంబందర్ నాయనార్.

- > సంబందర్ 7వ శతాబ్దంలో {600-700 సంవత్సరాల మధ్య జీవిచిన ప్రముఖ మరియు అగ్రామి 3 నాయన్మార్లలో ఒకరు శివపాద ప్రాదియార్ మరియు అతని భార్య భగవతియార్ దంపతులకు సిర్కాజిలో నివసించారు.
- > ఏడు సంవత్సరాల వయస్సులో అతను వేదాలను చాలా స్పష్టంగా మరియు అవగాహన కలిగి ఉన్నాడని చెబుతారు. తరువాతి శతాబ్దంలో జీవిచిన శ్రీ శంకరాచార్య సంబందర్య లహరి యొక్క ఒక శీక్కంలో సంబందాన్నను ఉమా దేవి ద్వారా దైవిక మరియు జ్ఞానం దుగ్ధపాసం చేయించబడిన ప్రతిభావంతులైన తమిత బిడ్డ (తమిత శిక్ష) ఆని ప్రశంసించారు.
- > పురాణాల ప్రకారం, సంబందార్క మూడు సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్నప్పుడు, అతని తల్లిదండ్రులు అతనిన్ని శివాలయం సత్త్వనాథార్ ఆలయం, శిర్కారిమి (దీనిని బ్రహ్మపూరీశ్వర ఆలయం మరియు భోవియప్పర్ దేవాలయం అని కూడా పిలుస్తారు) తీసుకుపెళ్ళారు, అక్కడ శిశుడు మరియు పార్యతి ఆ శిశువు ముందు ప్రత్యుత్థమయ్యారు. దేవత అతనికి తన ప్రశ్నపాసం చేయించింది కొన్ని క్షోభాల తర్వాత సముదండ్ర తండ్రి, పిల్లవాడి నోటిషై కొన్ని చుక్కల పాలను చూసి అతనికి ఎవరు తగించారని అడ్డాడు, ఆ బాలుడు ఆకాశం వైపు చూపిస్తూ "తోడురయు సేవయన్" {"అతని చెపులలో ఉంగరం ఉన్న దేవుడు"} - పాటతో ప్రతిష్ఠించించాడు. ఈ పాట తేవారంలోని ముదటి తిరుమురియా, దీనిని తిరు జ్ఞాన సంబంధర్ ఈ క్రింది విధంగా పాడారు:-
- >

"తూడుడయ్యా చెవియన్ విడై ఈఱియుర్రుపువీన్ మంది చూడి కాడురయ్యా సుడులైప్ పొడి పూసి ఎన్నుల్లే కావర్ కాల్స్
కాడుడైయా మలరన్ ముసైనత్ పనింధి అరుణ్ సెయిధ
పీడుడయ్య పిరామాపురం మీవియ పెమ్మైన్ ఇవన్ అంట్" 1.

{తోడుతెటయ చెవియణ విటెటెయెరియోఱ తూబెణామతి కుటిక
కాటుతెటయక్త లెవుప్ బెపాట్పుచిణణ ఉంగాంకువార్ కాంవణ
గటుతెటయమల రాణమునెనాట్టపణిం తేత్తతఅగుణ్ చెప్పత
పేటుతెటయపిర మాపురాముమెవియ బెపమొనివి ఩న్నిఱై. 1}

ఔ పాట యొక్క అర్థః: "చెపులలో ఉన్న దేశుడు పవిత్ర నంది (పుష్పి)వై కవిప్పాడు, అతని తలపై నెంపణ (రక్తళా*) ఉన్నిది. అతను పుశాసంలో (అయి) కాలిపోయిన శరీరాల బూడిదమ ధరిస్తాడు, అతను- ఆ దొంగ - నా పూర్వయాన్ని దొగిలించారు (రాఖాడు), కమలంపై ఉన్న బ్రహ్మదేశుడిని గతంలో (దీపన) ప్రార్థించినప్పుడు అమగ్రహించాడు, అతను గొప్ప పిరామపురం యొక్క వెరుమాన్. {1} {ఈ పాటలో ముత్తుం 11 చరణాలు ఉన్నాయి } పూర్తి పాటల కోసం దయచేసి www.shaivam.org/thirumurai సందర్శించండి

తిరునాపుక్కరసర్ నాయనార్

- తిరునాపుక్కరసు నాయన్మార్ అని పిలవబడే ఆరై-మూడు మంది గౌరవనీయులైన నాయన్మార్లో ఆత్మంత ప్రముఖులలో ఒకరైనాప్పొర్ ఏడవ శతాబ్దిలో 570 మరియు 650 సిథి మధ్య ప్లాలార్ కులానికి చెందిన గురు ఆరులుదైయున్ కోతొరామ్లో జన్మించారు.
- ఆప్పొర్ అని కూడా పిలవబడే ఆతమ 4,900 భక్తి గీతాలను రచించాడు, వాటిలో 313 మమగడలో ఉన్నాయి మరియు ఇప్పుడు తిరుముదైయుక్క 4వ, 5వ & 6వ సంపుటాలుగా దైవాంశికరించబడ్డాయి.
- ఆతమ కైన మతస్వదు మరియు కైన మతానికి అధివతి. ఆతమ కైన మతంలోకి తిరిగి వచ్చి, శిశ్పనికి భక్తి గీతాలను వ్యాయాదం ప్స్టరంభించిన తరువాత, బాఱ కవి-సంఘాన్ అయిన సంబంధర్ ఆతన్ని ఆప్పొర్ అని ప్రేమగా పెచిచిన తర్వాత ఆతన్ని చారిత్ర్యకుంగా ఆప్పొర్ అని పిలుస్తారు.

సుందర మూర్తి నాయనార్

సుందర మూర్తి నాయనార్ నాయన్మార్లందరినీ మరియు శైవమతం పట్ల వారి గోపు సహకారాన్ని గుర్తించడానికి శిశుడు స్వయంగా పంపిన సుందరర్ ఆని కూడా పిలుస్తారు.

సుందరార్ తిరునావలూరులో అలయ పూజారులుగా పనిచేసి ఒక ఆది శైవ బ్యాప్యూలు కుటుంబాలో జన్మించాడు. ఆయన అసలు వీరు నంబి అరూరార్. స్తోత్రిక రాజ్యం (తిరుముసైపాడి-నాడు) ఎంచుక్కు ప్రధాన పౌంకుడు, నర సింగ ముసైరాయార్, వీధిలో ఆడుకుంటున్న యువ సుందరార్ యొక్క దైవిక శౌందర్యానికి ముగ్గుడై. ఆతనిని దత్తత తీసుకుని తన స్వంత కోడుకుగా పెంచాడు.

- తమిళనాడులోని శైవ భక్తి (భక్తి) కప్పలను గానం చేసిన ఎనిమిదవ శతాబ్దిపు {700-800 సి.ఇ} కవి సుందరార్ అత్యంత ప్రముఖ నాయనార్లో ఒకరు. అతను చేరమాన్ వెరుమాళ్ మరియు కొటులి నాంకునార్ సమకాలీనుడు, వీరు 63 నాయనార్లో కూడా ఉన్నారు.
- తేవారం యొక్క తిరుమురై ఏడవ సంపుటం - 1026 పాటులను సుందరార్ రచించారు,
- సుందరార్ నాయనార్లో ప్రతీకషైనవాడు, ఎందుకంటే ఆతని తల్లిదంటులు ఇద్దరూ కూడా సంకునార్గునా గుర్తించబడ్డారు.

సుందరార్ గొప్ప పల్లవ చక్రవర్తి రాజుసింహ సమకాలీనుడు, అతను నాయన్మార్ సాధువు మరియు తమిళ సాహిత్యాలో అనేక భక్తి గీతాల రచనల రచయిత కూడా.

ఒకసారి సుందర్ దేవునికి చేసిన వాగ్నాన్వి ఉల్లంఘుంచి, తిరువ్వాత్మియూర్ సరిహద్దును దాటినప్పుడు, అతను అకస్మాత్పుగా తన కంటి చూపును కోల్పేయాడు. దీనికి న్యాయ చట్టమయి అమలు నుండి ఎవరూ తప్పించుకోలేదు. సుందరర్ ముగ్గా స్వప్నహాలోకి వచ్చాడు. ఏటినే తన తప్పు తెలుసుకుని, కంటి చూపు ప్రసాదించమని దేవునికి క్షమించమని వేడుకున్నాడు. అప్పుడు అతనికి కంటి చూపు తెరిగి వచ్చింది.

మరొక ఉదాహరణ సుందర మూర్తి నాయన్మార్ తిరువారూర్ పట్టణంలో ఉన్న త్యాగరాజ ఆంయానికి పెళ్ళారు..... ప్రేశ మండపం వద్ద కొంతమంది నాయన్మార్లు, మరియు భక్తులు వక్కే కూర్చుని ఉన్నారు, సుందర్ వారిని గమనించలేదు, సేర్కూ ఆంయంలోకి పెళ్ళారు. ఆ భక్తులు మండపంలో కూర్చుని ఉన్నవారికి సుందరర్ తమను విస్మిరించాడని కోపం వచ్చింది మరియు సుందరర్ మరియు ఇతరుల మధ్య వాగ్యాదం జరిగింది, అప్పుడు శిశ్చుడు జోక్కుం చేసుకుని సుందర మూర్తి నాయన్మార్తో తనను పూజించే ముందు శివభక్తులందరితోనూ వాలా వినయంగా ఉండమని నీర్చించాడు. కాబట్టి సుందర్ ఈ క్రీంది విధంగా అంధనార్ {తిర్మి ఆంయ పూజారి}, నాయన్మార్లు మరియు ఇతర గొప్ప శివ భక్తులందరికి బానిసను అని ఒక తేవరం పొటను పాడాడు:

“తిర్మి వాడ్ అందనార్థం అదియార్పుమ్ అడియేన్
తిర్మి వాడ్ అందనార్థం అదియార్పుమ్ అడియేన్
తిరునీల కండతు కుయవవార్ కడియేన్
ఇల్లయ్యాయి ఎన్నడ ఇయర్పుగైక్కుమ్ అడియేన్
ఇల్లయ్యాయి ఎన్నడ ఇయర్పుగైక్కుమ్ అడియేన్
ఇల్లయ్యాస్నేన్ కుడిమారన్ అడియార్కుమ్ అడియేన్
ఇల్లయ్యాంట్రైన్ కుడిమారన్ అడియార్కుమ్ అడియేన్” { 1 }

ఈ పద్మానికి అర్థం ఏమిటుంటే:

ఆరూర్ దేవుని యొక్క వినయపూర్వకమైన దాసుడు అయిన ఆరూరన్ అనే వేరుగల సేను, కింది వారికి వినయపూర్వకమైన బానిసను: తిర్మిలో వినపించే బ్రాహ్మణుల భక్తులు; తిరునీలకందర్, కుమ్మరి;

‘లేదు’ (అభ్యర్థనతో తన వద్దకు వచ్చేవారికి) అనే వదాన్ని ఎప్పుడూ చెప్పుని ల్యాట్ప్రైప్; ల్లయ్యంకుడే మారన్ భక్తులకు; మెయ్యిరుల్ తన సూత్రానికి విజయవంతంగా కట్టుబడి ఉన్నాడు (అతని జీవితాన్ని లక్ష్మీ పెట్టుకుండా కూడా);

విస్తారమైన తోటలతో చుట్టుముట్టుబడిన కుండ్రైయర్ యొక్క విరస్మిందార్;

మెత్తాని రేకులతో అరేబియా మల్లిపూల (ముర్మి) అందమైన దండను ధరించిన అమర్మిధి.

మొత్తం 11 వీరాపూర్తి పాట కోసం

దయచేసి www.shaiavam.org/thirumurai సందర్శించండి

మాణిక్యవాసగర్ – మాణికం (రత్నములు)

మాణికం అంటే 9వ శతాబ్దిలో (800–900 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో) మధురై సమీపంలోని తిరువత్పుర్ ఆని పిలువబడి వథపూరులో జ్యోంచినంత విలువైన పదాలున్న మనిషి ఆని ఆర్థం. ఆతను శ్రీ శ్లోకాల పుష్టకమైన తిరువాసకం రచించిన తమిళ సాధువు మరియు కవి. ఆతను పాండ్య రాజు వరగుణవర్ధన్ ఎవ 862 సి.శ్ -885 సి.శకి మంత్రిగా ఉన్నాడు.

- ఆతను నల్సర్ (తమిళలో "నలగురి సమూహం"), అప్పర్, సుందరార్ మరియు సంబందర్తతో పాటు నలగురు ప్రముఖ తమిళ సాధువుల సమితిలో ఒకరిగా గౌరవించబడ్డాడు.
- మాణిక్యవాచకర్ భగవంతుని పట్టు తవకున్న సాచ్చిహిత్యం యొక్క వ్యక్తికరణలో, శివుని పట్టు అంకితభావంతో, హృదయపూర్వకమైన మరియు సరళమైన శ్రీమతో ఉన్నాడు, న-మ-శి-వా-యు అనే పదు ఆక్షరాలు మాత్రమే ఒక ముక్కిని ఇస్తాయని కూడా ఆతను వ్యక్తం చేశాడు. తన తోటి భక్తి కాలపు సాధువుల భగవంతుడిని "ద్వాన వరుడు"గా సూచిస్తూ వ్యక్తం చేసిన భావాలకు అద్భుతం పట్టాడు. మాణిక్యవాచకర్ వని అనేక భాగాలను కలిగి ఉంటుంది. తిరుపంపపై, ఇర్షా శ్లోకాల సమాపోరం, అందులో ఆతను పాణై నొంబును నోచుకుంటూ శిశ్చడిని స్తుతించే తీగా తనను తాను ఉంపించున్నాడు.
- ఒక ప్రసిద్ధ సామెత ఉంది " తమిళ వచనం" ప్రపంచంలో ఒక ప్రసిద్ధ సామెత ఉంది, తిరువాసగం లో ప్రసంగం లేనిది ఏది దేనినీ తాకి ఉండబడదు మరియు పండితుల తీర్చు ద్వారా కూడా ప్రసంగం కల్పించబడదు .

నమశ్శివాయ వాజ్గు, నాదన్ తాల్ వాజ్గు,
ఇషై పోదుం యెస్సెంజిల్ నీంగాధన్ తాల్ వజ్గు.
కోకజీ ఆసంద గురు మనితన్ తాల్ వాజ్గు,
ఆగమం ఆగి నిండ్రు అన్నిప్పన్ వాజ్గు,
యేకన్ అసేకన్ ఇరైవన్ ఆది వాజ్గు (1-5)

శై పాట యొక్క అర్థం

ఐదు అష్టాలకు, జయం! భగవంతుని పాదానికి, జయం!
నమశ్శివరం, ఒక్క క్షణం కూడా నా హృదయాన్ని విడివిపట్టని ఆతని పాదానికి, జయం!
గోగారిలో పాలించే గురు-మమత్తుం యొక్క పాదానికి, జయం!
ఆగమము వరి మారిన, కట్టుబడిన, సమీపించే ఆతని పాదానికి, జయం!
ఒక్కడు, ఒక్కడే కాదు, రాజు అయిన ఆతని పాదానికి, జయం! (1-5)
మొత్తం 95 శైల్పార్త్ర పాట కోసం దయచేసి

63 నాయనార్లు

1. సుందరమూర్తి నాయనార్
2. తిరు నీలకంఠ నాయనార్
3. ఇయర్పై నాయనార్
4. ఇల్లయింకుఢి మార్ నాయనార్
5. షైఫోరుల్ నాయనార్
6. విరల్చిండా నాయనార్
7. అమరనీది నాయనార్
8. ఎరిపొత నాయనార్
9. ఎనదేనాథ నాయనార్
10. కన్నప్ప నాయనార్
11. కుగిలియ కలయ నాయనార్
12. మనకంచార నాయనార్
13. ఆరివట్టయ నాయనార్
14. ఆనయ నాయనార్
15. మూర్తి నాయనార్
16. మురుగ నాయనార్
17. రుద్ర పశుపతి నాయనార్
18. తిరు నలై పొకై నాయనార్
19. తిరు కుర్పు తోండ నాయనార్
20. చండేశ్వర నాయనార్
21. తిరు-పపుకూరాసర్ నాయనార్
22. కులచ్చిరై నాయనార్
23. పెరుచీరుటై కురుంబ నాయనార్
24. కర్డిక్ అషైక్యమార్
25. అప్పుడ్డి నాయనార్
26. తిరునీలనక్క నాయనార్
27. నామి నంది అడిగక్
28. తిరు జూన సంబందార్
29. ఏయారోన్ కలికమ నాయనార్
30. తిరు ముల నాయనార్
31. దండి అడిగక్ నాయనార్
32. ముర్క నాయనార్
33. సోమసిర నాయనార్
34. సక్కియ నాయనార్
35. సిరప్పులి నాయనార్
36. సిరుతోండ నాయనార్
37. చెరమన్ వెరుమాళ్ నాయనార్
38. గణనాథ నాయనార్
39. కూటుప నాయనార్
40. పూగల్ చోళ నాయనార్
41. నరసింగ మునియార్లైయార్
42. ఆడిపత్త నాయనార్
43. కలికంబ నాయనార్
44. కలియా నాయనార్
45. సత్తి నాయనార్
46. ఆయ్యడేగత్ కడవార్టోన్ నాయనార్
47. కానంపుఱ్చ నాయనార్
48. కారి నాయనార్
49. నీప్ సీర్ సెడుమార నాయనార్
50. మంగయార్గ్రసియార్
51. వాయులార్ నాయనార్
52. ముషైయాడుపర్ నాయనార్
53. కరుబింగ నాయనార్
54. సెరుత్తుషై నాయనార్
55. ఇడంగారిమి నాయనార్
56. పుగడ్ తుషై నాయనార్
57. కోట్టులి నాయనార్
58. పుసలార్ నాయనార్
59. నేన నాయనార్
60. కోచెంగట్ చోళ నాయనార్
61. తిరు నీలకంఠ యజ్ఞనార్
62. సదయ నాయనార్
63. ఇషైజ్ఞానియార్

నాయనార్ జాబితాను మెదట సుందరార్ సంకలనం చేశాడు, అతను 60 మంది నాయనార్లను తర్వాత రుషి సెక్యూరార్పు గుర్తించాడు, అతను తిరుమురై -12 యొక్క పెరియు పురాణం వాసారు. ఇందులో సుందరమూర్తి నాయనార్ మరియు అతని తల్లిదండ్రులు సదయన్ నాయనార్ {తండ్రి} మరియు అతని తల్లి ఇష్టజ్ఞానిని నాయనార్లగా చేర్చారు. మొత్తం 63 మంది నయనార్ల.

నాయనార్లలో కొందరు పాలకులు:-

పుగల్ చోళ నాయన్నార్ చోళ రాజు.

నరసింగ మునియురాయుర్ నాయనార్ - అతను సుందర మూర్తి నాయనార్ యొక్క రాజు మరియు పెంపుడు తండ్రీ కూడా.

నిన్నా సీర్ సెడుమారా పాంచ్య రాజు.

మంగయూర్కూరాసియార్ - నీండ్ర దరిప్రి సెడుమారన్ రాణి మరియు భార్య.

చెరమాన్ పెరుమాన్ నాయనార్ - చేరి పాలకుడు

కులవిరై నాయనార్ - అతను పాంచ్య రాజు కూ పాండియన్ ప్రధాన మంత్రి అయ్యాడు.

కన్సుప్ప నాయనార్ - అర్జునుడు పునర్జ్ఞన్న అని నమ్మితారు.

దండి అడిగల్ అందుడైనందున కొంతమంది దండి అడిగళ్ల అంధత్యాన్ని ఎగతాళి చేశారు మరియు కొన్ని సంస్కరణల్లో, శిఖుడు దండి అడిగల్లు కంటి చూపును పునరుద్ధరిస్తే పట్టణాన్ని విడివిషిడతానని వాగ్దానం చేశారు.

రుద్ర పశుపతి నాయనార్ గొప్ప శివ భక్తుడు. అతను ఉదయాన్నే మరియు నాయంత్రం చెరువు వద్దకు పెళ్లి, తలపైన చేతులను షైకత్తి చేతులు జోడించి శ్రీ రుద్రం చమకం స్తోత్రం జపించేవాడు

సంబందర్ దాదాపుగా 655 సిళ్ల లో 16 సంవత్సరాల వయస్సులో మరణించాడు, ఏదు సంవత్సరాల వయస్సులో, వీదాలను వాలా స్పృష్టంగా వివరించాడు. సంబందర్ తన పదపోరేళ్ల వయస్సులో తన వివాహాను రోజన శివుడు అతనిని కలుసుకున్నప్పుడు మరియు అతని బంధువులను మరియు అతనిని తన వివాసానికి తీసుకుపెళ్లినప్పుడు పెంటుని విముక్తి ముక్తిని పొందాడు.

పాదర్ పెట్ల స్థలములు276 దేవాలయాలు, ఇవి తేవారం యొక్క శోకాలలో గారవించబడ్డాయి మరియు గొప్ప శివాలయాలలో ఒకటిగా ఉన్నాయి

పుగల్ చోళుడు చోళ రాజ్యాన్ని దాని రాజుధాని ఉరైయూర్ సుండి పరిపాలించాడు, ప్రస్తుతం భారతదేశంలోని తిరుచిరాపల్లి నగరానికి పొరుగున ఉంది

63 మంది నాయనార్లు ఉన్నారు, అందులో 3 మంది స్త్రీ నాయన్నార్లు మంగయూర్ రాసియార్ పాండియన్ సామ్రాజ్యానికి రాణి. ఇష్టజ్ఞానియర్ మరియు కార్డెక్కుర్ ఆమ్మయ్యర్.

కీవలం 17 మంది బ్రాహ్మణులు, మిగిలిన 6 మంది క్షత్రియ జాతికి చెందినవారు (ఒక రాణి మరియు మిగిలిన రాజులందరూ). మిగిలిన 40 మంది షైక్ష మరియు శూద్ర ఉపకులాలు

"తీవరం" మరియు "తిరువాసగం" కీర్తనలు

63 మంది నాయన్మార్కు మరియు ఇతర సాధువులు పాడి వినిపించి 276 అలయాలు ఈ అలయాన్ని "తీవర పాదార్థ పెట్ట స్తులం" అని పిలిస్తారు. ఈ పాటలతో నాయన్మార్కు శివుని స్తుతిస్తూ కీర్తించారు మరియు లోతుగా స్పృఖించి పాటలు, ఆత్మను కదిలించి స్తోత్రాలు పాడారు, వారి సంహర్ష భక్తిని, పృదయాన్ని పులకింపజేసి మరియు దేవుని పట్ల సామ్మిపొత్యాన్ని వ్యక్తపరుస్తాయి.

తీవరం మరియు తిరువాసగం రెండూ ఈ భూమిషై శివుని యొక్క ఆత్మంత శక్తివంతమైన స్తోత్రాలు.

- తిరుమురై జననం తిరుమురై ఆంటి 12 సంపుటాల వచిత్రమైన తీవరం మరియు తిరువాసగం పాటలు / శివుని స్తుతించి జీక్కలు.
- 10వ శతాబ్దిలో {1000 సంవత్సరాల క్రితం} చోళ రాజవంశం పాలనలో, రాజు రాజరాజ ఎ ఒకసారి అతని ఆస్తానంలో తీవర్యై వింటాడు, అతను సతోషించి దాచాపుగా 600 సంవత్సరాలు తలియజేసి తీవరం, తిరువాసగం సాహాత్య రచనలను తిరిగి పొందిందుకు నంచి అందర్ నంచి ఆసే అలయంలో పూజారి మద్దతు మరియు సహాయం కోరాడు.
- ఆ విధంగా, చోళ రాజు తిరుమురై కండ చోళనీగా ప్రసిద్ధి చెందాడు {తీవరం అనే గొప్ప పురాణాన్ని మాసిన రాజు} అంటే తిరుమురైని రక్షించినపాడు. ఇప్పటి వరకు, శివుని అలయాలలో దేవుళ్ళు మరియు దేవతల చిత్రాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. కానీ రాజరాజ చోళు అవిరావం తరువాత, చిదంబరం దేవాలయాలలో నాయనార్ సాధు కపుల చిత్రాలను కూడా ప్రతిష్ఠించారు.
- నంచి అందర్ నంచి (1000 సంవత్సరాల క్రితం) మొత్తం 12 పుస్తకాల యొక్క 11 పుస్తకాలను సంకలనం చేసి, సమీకరించినట్లు చెప్పారు, ఇది సాక్షాత్ ప్రమా శివుని ద్వివిక జోక్యం ద్వారా ఒక దివ్యసందేశం తిరువారూర్లు ఇచ్చాడని విస్తుతగా నమ్మితారు. చిదంబరంలోని తిల్లు నటరాజ దేవాలయంలోని 2వ విభాగంలోని ఒక గదిలో ఆత్మను కనుగొన్న ఆసిక ఇతర ప్రసిద్ధ కపుల రచనలను నాయనార్ అందరికి సంబంధించిన తిరుమురై వారికి జోడించాడు.

తిరుమురై యొక్క 12 పవిత్ర విభాగాలు

తిరుజ్ఞాన సంబందర్ నాయునార్

- తిరుమురై 1 -1469 తేవారం పాటలు.
- తిరుమురై 2 -1331 తేవారం పాటలు
- తిరుమురై 3 - 1358 తేవారం పాటలు. మొత్తం 4154 పాటలు.

తిరునాపుక్కరశు నాయునార్.

- తిరుమురై 4-1070 తేవారం పాటలు,
- తిరుమురై 5 1015 తేవారం పాటలు
- తిరుమురై 6- 981 పాటలు. మొత్తం 3066 పాటలు.
- సుందరమూర్తి నాయునార్ తిరుమురై-7 తేవారం -1026 పాటలు.
- మాణికవాసగర్. తిరుమురై - 8 తిరువాసగం, తిరువెంపవై - మొత్తం 1056 పాటలు
- కౌద్రిమంది నాయునార్లు. తిరుమురై - 9 తిరువిసప్ప తిరుపులాండు - 301 పాట.
- తిరుమూలర్ - తిరువిరై -10 తిరుమందిరం -3047 పాటలు.
- తిరుమిరై -11 - తిరువంతతి - 1385 పాటలు కార్డెకార్ అష్ట్రీ గ్రయార్, చేరమాన్ పెరుమాళ్ల్, సకీర్చార్, పట్టీంటార్, కపిలార్, నబీ అందర్ నబీ మరియు ఇతరులు తిరుతోటునార్ సంకలనం చేశారు
- సెక్కిలార్మైక్క తిరుమురై -12?4286 పాటలు - పెరియ పురాణం.
- మొత్తం 18326 పాటలు-27 మంది సాధువులు మరియు నాయునార్లచే 76 పుస్తకాలు.....

లేదా షై పాటలన్నీ దయచేసి సందర్శించండి :-

www.shaiavam.org/thirumurai

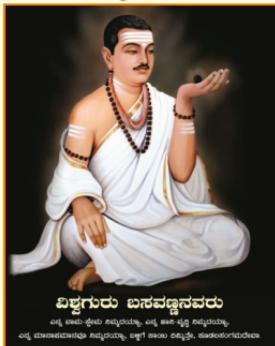
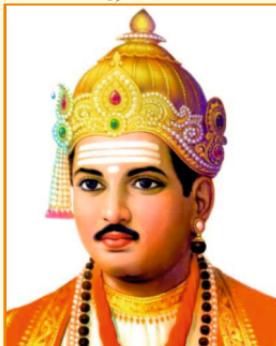
జగద్గురు ఆది శంకరాచార్య

- జగద్గురు ఆదిశంకరాచార్య వీరిని ఆది శంకర అని కూడా పిలుస్తారు 1200 సంవత్సరాల క్రితం కేరళలోని కాలడి ఎర్మానులం జిల్లాలో జన్మించి మరియు కేవలం 32 సంవత్సరాలు మాత్రమే జీవించారు, 12 సంవత్సరాల వయస్సులో ఆతను ప్రధాన వీద గ్రంథాన్ని రచించారు, 16 సంవత్సరాల వయస్సులో ఆతను ప్రచీన భారతం అంతటా వర్ణటించి వీద సందేశాన్ని అందించారు.
- ఆదై వ్యతి తత్త్వాశ్రమం యొక్క సమర్థకునిగా ఉండటమే కాకుండా, హిందూమతం పట్ల ఆతని అమూల్యమైన సహాకారాలలో ఒకటి పురాతన సన్మాన క్రమం యొక్క పునర్వ్యవస్థకరణ మరియు పునర్వ్యవస్థాంశం. ఈ సన్మానములు వీధాలలో ఉన్న శాశ్వతమైన జీవన నియమాలలికి సహయం చేస్తారు, ఇష్టటికి మానవాశిని అంతర్లీపంగా మరియు ఏకం చేసి దైవమిక్ శక్తిగా ప్రపాస్తంది ప్రజానీకానికి చేరుకుంటారు.
- దక్కిణ రాష్ట్రమైన కేరళ నుండి, యువ శంకరుడు - భారతదేశంలోని మధ్య మైదానాలలో నర్సర్లా నది ఒడ్డుకు, తన గురువు గోవిందపాదులంబారి వద్దకు దాదాపు 2000 కిలోమీటర్లు నడ్డిచాడు. ఆతను నాలుగు సంవత్సరాలు తన గురువుకు నేన చేస్తూ ఆక్రమించి ఉన్నాడు. తన గురువు యొక్క దయగల మార్గదర్శకత్వంలో, యువ శంకరాచార్య అన్ని వీద గ్రంథాలలో ప్రాణీశ్వం సంపాదించాడు, అయితే దాని ఆదిపతులను "శంకరాచార్య" అని కాకుండా "ఆచార్య" లేదా "జగద్గురు" అని పిలుస్తారు. నాలుగు పురాతన శంకరాచార్య మరాలను ఆదిశంకరాచార్య స్వయంగా స్థాపించారు.

దిశ	పశ్చిమ భారతదేశం	దక్కిణ భారతదేశం	ఉత్తర భారతదేశం	ప్రాచ్య భారతదేశం
శ్ఫలం	శృంగేరి	ద్వారక	బట్టీనాథ్	పురి
మరం వీరు	శృంగేరి మరం	శారదా మరం	జ్యోతిర్ మర్	గోవర్ధన మర్
ఆచార్య	సురేశ్వర	హస్తమలక	త్రౌటక	పద్మపాద
వీదం	యజుర్	సామ	అథర్వ	రిక్
మంత్రం	అహం బ్రహ్మస్మి	తత్త్వమస్	అయమాత్మా బ్రహ్మ	ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ
సన్మాన వరంవర	సరస్వతి, భారతి, పురి	తీర్థ, ఆశ్రమ	గిరి, పర్వత, సాగర	వనం, అరణ్య

కర్ణాటకలో శైవమత భక్తి ఉద్యమాలు.

- శ్రీ బసవేశ్వరుడు 1134లో కర్ణాటకలోని ఉత్తర భాగంలోని బసవన బాగేవాడో జన్మించాడు, లింగాయత్త శాఖను స్థాపించిన అతను గొప్ప శివభక్తుడు మరియు క్రీష్ణ 12వ శతాబ్దం సిథోలో శివభక్తి ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించాడు.
- బసవేశ్వర భారతీయ రాజనీతిజ్ఞుడు, తత్త్వవిద్య కవి, సంఘ సంస్కర్త మరియు కళ్యాణి చాతుక్కు/కలమారి రాజవంశ పాలన నమయంలో ఉన్నారు.
- అతను భక్తి ఉద్యమంపై దృష్టి కేంద్రికరించాడు, వారి పుట్టుకతో సంబంధం లేకుండా ప్రతి ష్టుకికి శిఖని పట్లు, ఒకరి భక్తి (భక్తి) యొక్క స్థిరమైన గుర్తుకు తెచ్చేది. శివ లింగం యొక్క చిత్రం.
- కాయకవే కైలాస (పని ఆసేది కైలాసానికి మార్గం [ఆనందం, స్వర్గం], లేదా పని ఆసేది ఆరాధన) వంటి అతని బోధనలు మరియు శ్లోకాలు ప్రమర్యం పొందాయి.
- బసవణ్ణ తన వచనాల ద్వారా సామాజిక షైతన్యాన్ని చాటారు. {కవిత్వం} వివట్టను, మూడు నమ్మకాలు తిరుప్పరించింది అహాను బిలంగా సమర్థించింది, అతను మానవ మరియు జంతు బిలులను కూడా ఖండించాడు.
- బసవణ్ణ సాహిత్యంలో చవన సాహిత్యం కూడా ఉంది. అతన్ని భక్తి భండార్ అని కూడా అజీటారు.
- తన రాజ్యానికి ముఖ్యమంత్రిగా, అతను ఆనుభవ మంటప ("అధ్యాత్మిక ఆనుభవం యొక్క సమావేశ మంటపం") వంటి కొత్త ప్రభుత్వ సంస్థలను ప్రవేశపెట్టాడు, ఇది బహిరంగంగా ఆధ్యాత్మికం గురించి చర్చించడానికి అన్ని సామాజిక-ఆర్థిక సేవాలైం నుండి పురుషులు మరియు స్త్రీలను స్వాగతించింది.
- లింగాయత్త, వీరశైవ అని కూడా పిలుస్తారు. నీటికి వీరశైవ సంప్రదాయం కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది మరియు రంధ్రపురి, ఉళ్ళయిని, కీడార్, శ్రీతీలం, కాళి అనే ఐదు పీతాల ద్వారా సంరక్షించబడుతోంది మరియు ప్రసారం చేయబడుతుంది.

ప్రముఖ బనవళ్ల వచనాలో ఒకటి

ధనవంతులు శిఘ్రనికి దేవాలయాలు పేశారు, వీదవాడిషైన నేను ఏం చేస్తాను? నా కాళ్లు స్తంభాలు, శరీరం పూజా మందిరం, తల బంగారు శిఖరం. వినండి, నదుల సంగమ దేవా, నిలబడి ఉన్న వస్తుశ్లుల పదపోతాయి, కానీ కదిలేవి ఎస్సుడూ ఉంటాయి.

బనవళ్ల ద్వారా.
ఉళ్లభపదు శివాలయప మాడుపరయ, నానేను మాడలి బడజపనయ్య?
ఎన్న కాలే కంబ దేహచే దేగుల, తిరచే మొన్న కళసపయ్య!
చూడలకంగమ దేవ కేళయ్య, శాపరళ్లిచుంటు జంగమక్కలిపిల్ల

ప్రముఖ లింగాయత్ సాధువుల జాబితా మరియు లింగాయత్ సంప్రదాయం.

- ప్రముఖ లింగాయత్ సాధువుల జాబితా మరియు లింగాయత్ సంప్రదాయం.
- సాధువులు:- బనవళ్ల, అల్లమ ప్రథు {బిసవళ్ల మేనల్లడు}, ఆక్క మహాదేవి, సిద్ధర్మ చప్పలపన్న బిసవళ్ల మేనల్లడు} సిద్ధలింగ, చామరస, సోమత మరియు శ్రీ రేవళ్ల సిద్ధేశ్వర స్వామి.
- విశ్వాసాలు మరియు ఆచారాలు - గురు, లింగం, విధూతి, జంగ, ఆత్మవరణ, పట్టుల, పంచాచార, శంశతలింగ, కాయుకవే కైలాస, శరణ, మరియు ప్రాణలింగ.
- గ్రంథాలు - వచన శిత్య, కరణ్ హసుగీ, బసవ పురాణం, శూస్య సంపదనే మరియు మంత్ర గోప్య.
- తీర్థస్థలం - కూడలిసంగమ, బనవకల్యాణ, శ్రీకైలం, ఇంగలేశ్వర, ఉలంబి, యెడెయూరు, హైలాపుర మరియు బనవనగిరి. అనుభవ మంటపం.

అక్క మహాదేవి

- ఆమె శివముగ్గ సమీపంలోని ఉడుతడిలో (సి.1130–1160) జన్మించింది, ఈమె ప్రారంభ కన్నడ మహిళల్లో ఒకరు మరియు 12వ శతాబ్దంలో లింగాయత్ శ్రవణభాగిలో ప్రముఖ వ్యక్తి.
- ఆమె కన్నడ సాహిత్యంలో మరియు కర్ణాటక చరిత్రలో స్వార్థిదాయక మహిళగా కనిపిస్తుంది. ఆమె శివుడిని ('చెన్న మల్లికార్ణును') తన భర్తగా భావించింది.
- తరు మరియు లలిత కూడా కౌశిక ఆసే స్తానిక జైన రాజు ఆమెను వివాహం చేసుకోవాలని కోరుకున్నారని, అయితే ఆమె అతనిని తిరస్కరించిందని, దానికి బదులు పరమ శివుని భక్తి వాదనలను సెరవెర్ధుడానికి ఎంచుకున్నారని ప్రముఖ వాదనను నమాదు చేశారు. ఆమె వచనంలో ఆమె రాజును వివాహం చేసుకోవడానికి మూడు పరతులు విధించింది, రాజుతో కాకుండా భక్తితో లేదా ఇతర పండితులు మరియు మతపరమైన వ్యక్తులతో సంభాషణలో గడివే ఎంపిక చేసి నియంత్రణతో సహా.
- కౌశిక రాజు పరతులను ఉల్లంఘించినప్పుడు, ఆమె వదిలేసింది, అక్క మహాదేవి తన దుస్తులతో సహా తన ఆస్తులన్నింటినీ త్యజించి, రాజువాన్ని విడిచివెట్టింది, పురాణాల పూర్కరం, దేవుని పథ్మ అముకున్న నిజమైన ప్రేమ మరియు భక్తి కారణంగా ఆమె శరీరం మొత్తం జాట్టుతో రక్తించబడింది.
- పరమ శివుని వివాస్మాన శ్రీకృతానికి పెళ్లడానికి. అక్క మహాదేవి తన ప్రతిపాదనను తిరస్కరించిన తర్వాత రాజు బెదిరింపులకు ప్రతిస్పందించినట్లు కొన్ని ఇతర ఆధారాలు సూచిస్తున్నాయి, ఆమె మార్గమధ్యంలో కల్యాణ పట్టకొన్ని సందర్శించి ఉండవచ్చు, అక్కడ ఆమె మరో ఇద్దరు కప్పులు మరియు లింగాయత్ ఉద్యమ ప్రముఖులైన అల్లమ ప్రథమ మరియు బనవణ్ణలను కలుసుకుంది.
- ఆమె తన జీవిత చరమాంకంలో, శ్రీకృతం పర్వతాలకు ప్రయాణించి, అక్కడ సన్మాగిగా జీవించి చివరికి మరణించిందని నమ్ముతారు. అక్క మహాదేవికి ఆపాదించబడిన ఒక వచనం, ఆమె జీవిత చరమాంకంలో కౌశిక రాజు ఆమెను అక్కడ సందర్శించి, ఆమెను త్వమించవని కోరినట్లు సూచిస్తుంది.

ఆల్మమ ప్రథు

- ఆల్మమ ప్రథు 12వ శతాబ్దానికి చెందిన ఆధ్యాత్మిక-స్వాస్థితికమాని మరియు కన్స్టిట్యూట్యూన్స్ ను ప్రారంభించిన విషయం మరియు శివ యొక్క ఏకీకృత స్ఫురాను ప్రచారం చేశారు.
- ప్రముఖ లింగాయత ఉద్యమ క్వాలో ఆల్మమ ప్రథు ఒకరు
- ఇప్పుడు వచన సాహిత్యంలో భాగమైన కవిత్యాన్ని ఆచారాలు మరియు సాంఘిక సంప్రదాయాలను విమర్శించడానికి, సామాజిక అడ్డంకులను భేదించడానికి మరియు షైతిక విలువలు మరియు శిష్టాలను ఆరాధించడానికి ఆల్మమ ప్రథు ఉపయోగించారు.
- దక్కిణ కేదార అంచె దక్కిణ ప్రాచీన శ్రీశైలంలోని కేదార్మం అని కూడా పిలువబడే శ్రీశైలం సమీపంలోని కదలివనంలో ఆల్మమ మరణించాడు.

చన్సబసవణ్ణ మరియు సిద్ధలింగేశ్వర

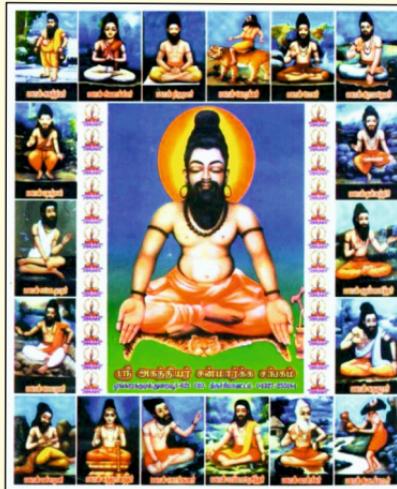
- చన్సబసవణ్ణ, "గురు చన్సబసవేశ్వర" అని కూడా పిలస్తారు, బసవ మీనల్లడు మరియు 12వ శతాబ్దానికి చెందిన ప్రముఖ శరణాల్మీ ఒకరు. అతను బసవ, అల్లమ ప్రభు మరియు ఆక్క మహాదేవితో పాటు లింగాయత్త విశ్వాసం పూర్వారంలో కీలక పాత్ర పోంచాడు.
- కూడల చన్సబసవమం అనే కలం వేరుతో ఆనిక వచనాంసు రచించాడు. క్రీ.శ.1162 లో కూడలసంగమానికి బసవ నిష్ప్రమించిన తర్వాత అతని లేత భుజాలు బసవ వారసత్వాన్ని కొనసాగించాయి. అతను ఇశ్వరీలింగాన్ని ధరించడానికి బలమైన న్యాయవాది మరియు ఆ దైవిక చిహ్నం యొక్క భౌతిక అలాగే రహస్య అర్థాన్ని వివరించాడు.
- 1167 ఎ.సి. లో కంచురి రాజు బిజ్జుల ఎవ హాత్య తరువాత, చన్సబసవ తన అనుభరులతో కలిసి వచన సాహాత్యాన్ని కాపాడుతూ ఉంచికి వచన పెళ్ళాడు. అతను 25 సంవత్సరాల వయస్సలో ఆక్కడ సమాధి స్థితిని సాధించి ఉద్యమ నాయకత్వాన్ని సిద్ధరామకు అప్పగించారు.
- యెడెయూరు సిద్ధలింగేశ్వర యెడెయూరు @ కుటిగెల్ లో ఉన్న చాలా ప్రసిద్ధ పుణ్యక్షేత్రం. ఈ ఆలయంలో 15వ శతాబ్దం చివరలో వర్ధిల్లిన గోప్త గారవసీయమైన లింగాయత సన్మాసి తొంటాడ సిద్ధలింగ నిర్వికల్ప శివయాగ సమాధి ఉచ్చిది.
- వచనాలు అని పిలపలు జీవిత తత్త్వ వ్యాప్తికి దారితీసిన లింగాయత్త శివ శరణ పరంపర పథంలో ప్రసిద్ధ శరణ యొగి శ్రీ సిద్ధలింగేశ్వర స్వామి. అతను బసవన్న, అల్లమ ప్రభు మరియు ఆన్ని వర్గాల (ప్రస్తుత బీజాపూర్ జిల్లాలో 12వ శతాబ్దం) నుండి విస్తారమైన విద్యావంతులైన పురుషులు మరియు మహిళలు ఊహాంచినట్టుగా ఇష్ట లింగ (ఆత్మ లింగం)తో ప్రార్థిస్తున్న శరణ విశ్వాసాన్ని ప్రబోధిస్తూ చాలా దూరం ప్రయాణించారు.
- అతను మురుఘు మతానికి నాయకత్వం వహించారు మరియు చాలా మంది శిష్యగణాన్ని కలిగి ఉన్నారు వీరిలో కొందరు లింగాయత్త విశ్వాసం మరియు తత్త్వశస్తుంటై వాసారు. అందువల్ల యెడెయూరు మేల్కొన్న ఆధ్యాత్మిక శైతన్యానికి స్థానంగా పరిగణించబడుతుంది. శ్రీ సిద్ధలింగేశ్వర స్వామిని శిష్పుని స్ఫుర్యాపంగా కొనియాడారు. అతని జీవితం మరియు అతని ప్రతిపాదించిన విలపలు అనారోగ్యం మరియు బాధలను నయం చేయడానికి అతను సాధించిన దైవిక శక్తులను ప్రదర్శించాయి.

మహాదేశ్వర స్వామి

- మతి మహాదేశ్వర బెట్టు కన్నడ వచనం బెంగుళూరు నుండి 210 కిలోమీటర్ల దూరంలో దక్కినా కర్ణాటకలోని చామరాజునగర్ జిల్లాలో ఉన్న ఒక యాత్రికుల పట్టణం. శ్రీ మతి మహాదేశ్వర యొక్క పూరాతన మరియు పెత్తుషైన అలయం, మహాదేశ్వరుడు నివసించిన ఒక పుణ్యక్షేత్రం, సిద్ధుడిగా ఔద్యం చేసివారు, ఏడు కొండలు మరియు చుట్టూవక్కల ప్రజలకు అపోం బోధించారు.
- కలియుగంలో జన్మించిన శ్రీ మహాదేశ్వరుడు శివుని అవతారమని నమ్ముతారు. మహాదేశ్వరుడు 15వ శతాబ్దిలో జీవించి ఉంటాడని చారిత్రక ఆధారాలు సూచిస్తున్నాయి. నుమారు 600 సంవత్సరాల క్రితం, అతను తపస్స చేయడానికి ఇక్కడకు వచ్చాడు మరియు ఆతను ఇష్టటికీ అలయంలోని గర్జ గుడిలో లింగ రూపంలో తపస్స చేస్తున్నాడని నమ్ముతారు. గర్జ గుడిలో ఇష్టుడు పూజించబడుతున్న లింగం స్వయంభువగా (స్వయంభూ) ఉంది. శ్రీ మతి మహాదేశ్వర స్వామి హాపి వాహనం (పులి వాహనంగా) అని పిలువబడే పులిపై కదులుతూ బెట్టు చుట్టూ ఆనేక మహాత్మాలు చేసి అక్కడ నివసించే ప్రజలను మరియు సాధువులను రక్షించారు.
- ఆప్యటి సుత్తారు మరం మరియు కుంతూరు మరం (వీరశైవ లింగాయత్ మతాలు) యొక్క మతాధిపతి ఆయనను అధ్యాత్మికంగా మార్గదర్శనం చేసారు. యువ సాధువు శ్రీశైలం నుండి రాశ్వలోని ఈ ప్రాంతానికి వచ్చినట్లు భావిస్తున్నారు.
- ఈ ప్రదేశాలలో అతను తన జీవితంలో అనేక అద్యతాలు చేశాడని చెబుతారు. అనంతరం అతను మతి మహాదేశ్వర కొండలకు వెళ్లినట్లు చెబుతారు. ఇది ఏడు వృత్తాల్లో డెబై ఏడు శిఖరాలతో చుట్టూచుట్టుబడిన రథుషైన అటువీ ప్రాంతం. ఇది మానవ నివాసానికి సురక్షితషైన ప్రదేశం కాదు. దాదాపు అరు శతాబ్దాల క్రితం యువ సాధువు తపస్స చేస్తున్న మరియు విస్తారషైన దుష్ట మంత్రశక్తిని కలిగి ఉన్న శ్రవణుడు అని పిలువబడే దుష్ట రాజుచే బంధించబడినసాధువులను రక్షించడానికి అటువీ ప్రాంతానికి వెళ్లాడు. ఇది కాకుండా మానవ నాగరికత యొక్క కిరణాలు సేకని తెగలు ఆక్రండు చిన్న సమూహాలలో నివసించేవారు.
- సంప్రదాయం ప్రకారం పురాణంలో ఏడు శిఖరాలు గుర్తించబడ్డాయి - అనుమతి, జీనుమరె, కనుమతి, పచ్చెమతి, పావలమతి, పోన్నచినుమతి మరియు కొంగుమతి. ఈ ఏడు శిఖరాలు కలిసి మతి మహాదేశ్వర బెట్టగా ఏర్పడ్డాయి.

సిద్ధార్ {తమిశం: చిత్తథర్}

- తమిశ సిద్ధ సంప్రదాయంలో 18 మంది సిద్ధులు ఉన్నారు: సిద్ధార్ అనే పదం సంస్కృతం నుండి వచ్చింది: సిద్ధార్ భౌతిక మరియు ఆధ్యాత్మిక పరిపూర్వక లేదా జ్ఞానోదయం యొక్క ఉన్నత స్థాయిని సాధించినవారు. సిద్ధ ఆభ్యాసకులు ఆహారంలో, మానవ శరీరం యొక్క "కీలక ద్రువాల్లో", ఐదు ప్రాథమిక అంశాలు - భూమి, సీరు, అగ్ని, గాలి, ఆకాశం - ఉన్నాయని నమ్ముతారు,
- వ్రక్కుతిలో ఐదు అంశాలు ఉన్నాయి: భూమి, సీరు, అగ్ని, గాలి మరియు ఆకాశం, ఇవన్నీ అన్ని భౌతిక విషయాలకు అసలు ఆధారం. వారు ఆకాశాన్ని విల్లులా పంచగలరు. నిప్పు సిద్ధులకు హని కలిగించలేదు
- ఆధ్యాత్మిక శక్కులను పొందిన తమిశ సంప్రదాయం, వారి సంబంధిత మానవ దేహంలో శివమ్ (అత్యున్నతమైన దేహము) అనుభవించడం వారి లక్ష్మీలలో ఒకటిగా వేర్పొంది.
- సిద్ధ శైర్య విధానం పంచభూతం (ఐదు ప్రాథమిక అంశాలు), 96 తంతువులు, (కారకాలు), ముక్కుళ్తు (3 ప్రాథమిక ద్రువాలు) మరియు అరుసుషై (6 రుమలు) సూత్రాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- వివిధ యోగ మరియు మత గ్రంథాల ప్రకారం సిద్ధుడికి కొన్ని అద్యుత శక్కులు ఉన్నాయి. వారు తమ ద్రువ్యరాశిని శక్తిగా మార్చి శక్తిని కలిగి ఉన్నారని మరియు తయారా వివిధ విశ్వాలకు ప్రయాణించగలరని కూడా చెబుతారు.

తమిళ సిద్ధ సంప్రదాయంలో 18 మంది "సిద్ధులు"

1. సిధ్వార్ నందీశ్వర /నంది దేవ. సమాధి స్తులం: కాళీ (బెనారస్)
2. సిధ్వార్ తిరుమూలార్. సమాధి స్తులం: చిదంబరం.
3. సిధ్వార్ అగస్త్యార్. సమాధి స్తులం: ఆనందశయన. తిరువనంత పురం
4. సిద్ధుర్ కమలముని. సమాధి స్తులం: ఆరూర్ (తిరువారుం).
5. సిద్ధుర్ పతంజలి పతంజలి. సమాధి స్తులం: రామీశ్వరం.
6. సిద్ధుర్ కొరక్కర్ (గోరక్కర్). సమాధి స్తులం: పోయూర్ (వేరుర్, గిర్వార్).
7. సిద్ధుర్ సుందరానందర్. సమాధి స్తులం: మదురై.
8. సిద్ధుర్ కొంకణవర్. సమాధి స్తులం: తిరుపతి.
9. సిద్ధుర్ సత్యముని. సమాధి స్తులం: శీరంగం.
10. సిద్ధుర్ వశీగ్గర్ / వాశీగ్కి. సమాధి స్తులం: ఎట్టికూడి.
11. సిద్ధుర్ రామదేవర్ (యూకోవ్). సమాధి స్తులం: ఆళగర్ మలై.
12. సిద్ధుర్ ధన్వంతి. సమాధి స్తులం: షైదీశ్వరం.
13. సిద్ధుర్ ఇడైక్కాదర్. సమాధి స్తులం: తిరువణ్ణమలై.
14. సిద్ధుర్ మచ్చముని. సమాధి స్తులం: తిరుపురంకుండ్రం.
15. సిద్ధుర్ కరుపూరార్. సమాధి స్తులం: కరువై (కరూర్).
16. సిద్ధుర్: భోగార్. సమాధి స్తులం: వశని.
17. సిద్ధుర్ పాంబట్టి. సమాధి స్తులం: హరిశంకరన్ కోయిల్
18. సిద్ధుర్ కుతండై, సమాధి స్తులం: మాయవరం.

వశని మలై సిద్ధుర్ ఆని కూడా పిలువబడే బోగ్నాథర్ 18 యోగ సిద్ధులలో ఒకరు.

ఆతను కళంగినాథర్ మరియు అగస్త్యార్ చేత దీక్షను పొందాడు.]

సిద్ధ శాస్త్రం యొక్క ప్రాథమిక సిధ్వాంతం,

"అహారమే జౌషధం మరియు జౌషధమే ఆహారం".

12 శ్రీతిర్మంగాలు

జ్యోతిర్లింగాలు అనేవి శిష్టని యొక్క భక్తికి ప్రతిరూపాలు. జ్యోతి యొక్క 'ప్రకాశం' మరియు లింగం యొక్క సంస్కృత సమీకశనంలో.

శివ పురాణం ప్రకారం, ఒకప్పుడు విష్ణువు మరియు బ్రహ్మ మధ్య వాగ్యరం జరిగింది, ప్రతి ఒక్కరు తామే సర్వోస్మత శక్తి అని చెప్పుకుంటారు. వారిని పరిష్కారించడానికి, శిష్టుడు మూడు లోకాలను జ్యోతిర్లింగం అనే ఆపారమైన కాంతి ప్రంభంలోకి గుచ్ఛాడు.

శిష్టని యొక్క 12 జ్యోతిర్లింగాలు దాలా ముఖ్యమైన ఆలయాలు క్రిందివి.

1. సోమనాథ్ జ్యోతిర్లింగం
2. మల్లికార్ణవ స్వామి జ్యోతిర్లింగం.
3. మహాకాళేశ్వర జ్యోతిర్లింగం
4. ఓంకారేశ్వర జ్యోతిర్లింగం
5. షైద్యనాథ్ జ్యోతిర్లింగం
6. భీమశంకర్ జ్యోతిర్లింగం
7. రామనాథస్వామి జ్యోతిర్లింగం
8. నాగీశ్వర జ్యోతిర్లింగం
9. కాళీ విశ్వనాథ జ్యోతిర్లింగం.
10. త్రయంబకేశ్వర జ్యోతిర్లింగం.
11. కీదార్నాథ్ జ్యోతిర్లింగం.
12. ఘృష్ణిశ్వర జ్యోతిర్లింగం

సోమనాథ్ జ్యోతిర్లింగం

మెట్లుమొదటటి జ్యోతిర్లింగం, నిజానికి శ్వచ్ఛమైన బంగారం మరియు పెండితో నిర్మించబడిందని నమ్ముతారు, ఈ ఆలయం ఆర్థిక మరియు ఆస్తిని ఆక్రమణదారుల మరియు మొఫుల్ చక్కనిటి దౌరంగజీబు ద్వారా భారీ విధ్యంసానికి గుర్దింది వివిధ కాలాలలో ముస్లిం పాలకులనే 17 సార్కుల దాడి చేసి దోషకోళబడింది. తరువాత ఆది 1947లో పునర్నిర్మించబడింది, సర్కార్ వల్లభాయ్ పటేర్ అదేళాల మేరకు అలయాన్ని పునర్నిర్మించారు మరియు జ్యోతిర్లింగాన్ని ఆప్సటి రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాద్ ప్రతిష్ఠించారు. బింగుళూరు నుండి దేవాలయం దాటాపు 1800 కి.మీ దూరంలో ఉంది.

మల్లికార్ణున స్వామి జ్యోతిర్లింగం.

శ్రీశైలంలో రెండవ జ్యోతిర్లింగం, క్ర.శ. 1234లో, హోయసల రాజు వీర నర్సింహబడింది, ఈ పురాతన మల్లికార్ణున దేవాలయం ఆప్సటికి ద్రవిడ నిర్మాణ కైలిలో గర్వించదగినదిగా ఉంది, శివపురాణం ప్రకారం, అతని తమ్ముడు, గణశ్వాస దేవుడే వివాహం కారణంగా కోపించిన వారి కుమారుడు కార్తికేయ కోపాన్ని ఓదార్ఘానికి పరమశివుడు, తన భార్య, పార్వతి దేవి సందర్శించినప్పుడు శివుడు ఇక్కడ క్రూంచ పర్వతం షై జ్యోతిర్లింగ రూపాన్ని స్వీకరించాడు. ఈ ఆలయంలో మల్లికార్ణున (శివుడు) మరియు భృమారంభ (పార్వతి దేవి) దేవతలు ఉన్నారు. యాత్రికుల విగ్రహాలను తాకగలిగి ఏకైక ఆలయం ఇది, ఇది ఏ ఇతర దక్షిణ భారత శివాలయంలో అనుమతించబడు, బెంగళూరు నుండి 500 కి.మీ దూరంలో ఉన్న ఈ ఆలయం 18 మహా శక్తి పీఠాలలో ఒకటిగా పరిగణించబడుతుంది.

మహాకాళేశ్వర జ్యోతిరీంగం

మధ్యప్రదేశ్‌ని చారితుక నగరం ఉజ్జ్వల్యానిలో క్రిప్తా నది ఒడ్డున ఉన్నది మహాకాళేశ్వర దేవాలయం. ఈ అలయం యొక్క వ్రద్ధాన విశిష్టమేటంటి, 'భుస్తై-హోరతి' ఉదయం పూట చేసే మొదటి ఆవారం, ఈ సమయంలో శివలింగాన్ని తాజా అంశుత్మీయల చిత్రి నుండి తీసిన బూడిదతో ముంచెత్తుతారు. ప్రతీకించి శ్రవణ మాసం మరియు నాగ పంచమి నాడు ప్రత్యేక పూజలు.

ఉజ్జ్వల్యాని నగరంలోని ప్రజలు మరియు జూహ్వాలంపై హంసల అన్ని హద్దుల దాటిన దూషణ ఆనే రాక్షసుడెని సంహరించడానికి శిఖుడు భూమి నుండి ఉజ్జ్వల్యానిలో కనిపించాడని చాలా పురాణ కథనాలు ఉన్నాయి.

రాక్షసుడెని సంహరించిన తరువాత, శిఖుడు జ్యోతిరీంగ రూపాన్ని తీసుకుని అప్పటి నుండి, ఆతను ఈ పవిత్ర నగరంలో నివసిస్తాడని తన వచ్చిన అశీస్సులు కురిపిస్తూ ఉన్నాడు. బెంగుళూరు నుండి దాదాపు 1400 కి.మీ దూరంలో ఉన్న అలయం, మహాకాళి దేవి యొక్క 18 మహా శక్తి పీఠాలలో ఒకటైన మూడవ జ్యోతిరీంగం.

ఓంకారేశ్వర జ్యోతిరీంగం

ఇది శాండ్రూ, మధ్యప్రదేశ్, ఓంకారేశ్వర్ మరియు 'మమ్మి శ్వరో' అలయాల నర్మదా నది ఒడ్డున మాంధాత ఆనే ద్వీపంలో ఉన్నాయి. ఈ ద్వీపం 'ఓం' -అధ్యాత్మిక చిహ్నం ఆకారంలో ఉన్నదని నమ్ముతారు. శివరాత్రి, మహాశివరాత్రి మరియు కార్తిక పూర్ణిమ సందర్భంగా ఓంకారేశ్వర జ్యోతిరీంగ దర్శనం కోసం వేలాది మంది భక్తులు ఇక్కడక తరలివస్తారు. వచ్చిన నర్మదా నది యొక్క నిర్మలమైన షట్కీ మరియు సుందరమైన దృశ్యాల ఈ పుణ్యక్షేత్రం దైవత్మోన్ని పెచుతాయి. మమ్మి శ్వరో అలయం ఓంకారేశ్వర్ నుండి ఇరుక్కన వంతిన ద్వారా వీరు చేయబడండి. దేవతలు మరియు అసురుల మధ్య జరిగిన హింసాత్మక యుద్ధంలో శిఖుడు ఓంకారేశ్వరుని రూపంలో ఆసురులను కిడించాడు. బెంగుళూరు నుండి దేవాలయం దాదాపు 1250 కి.మీ దూరంలో ఉంది.

వేద్యనాథ జ్యోతిర్లింగం

దేవగడ్, జార్యండ్ ఆలయ సముద్రాయంలోని బైద్యనాథ్ ధామ్, సంతార్ పరగణాన్ డెవిజన్స్‌ని దేవగడ్లో 21 దేవాలయాల ఉనికితో ఆలయకరించబడి ఉంది. ఇక్కడ ఉన్న పవిత్రమైన శివలింగాన్ని విల్పిన రత్నాలతో అలంకరించారు. ఇది 12 జ్యోతిర్లింగాలలో ఒకటి మాత్రమే కాదు, శక్తి దేవి యొక్క శరీర భాగాలు పడిపోయిన ప్రముఖ శక్తి పీరం కూడా.

మొఘుల్ పాలనలో, అంబర్ పాంకుడు రాజు మాన్ సింగ్ ఇక్కడ ఒక చెరువును నిర్మించాడని చెబుతారు, దీనిని మానసరోవర్ అని పిలుపోరు. ఆలయ పిరివిద్ గోపురం 72 ఆడుగుల ఎత్తు ఉంటుంది. చంద్రకాంత మణి అని పిలువబడే ఎనిమిది రేకుల తామరపుప్య చూడడానికి అత్యంత అందమైన దృష్ట్యా.

పైద్యడిగా శిశుడు-(డాక్టర్) ఇక్కడ ఒక ప్రసిద్ధ పురాణం ప్రకారం రావణుడు శిశుని ఆసుగ్రహం కోసం తన పది తలలను బలి ఇచ్చాడు. తలను శిశుడు తిరిగి బోడించాడు, అతను పైద్యుని (డాక్టర్) పాలి శ్వాసారించాడు మరియు ఆ ప్రదేశానికి బైద్యనాథ్ ధామ్ అని పేరు పెట్టారు. ఈ ఆలయంలో ప్రశ్ననలు చేయడం వల్ల భక్తులు అర్థగ్రహంతున మరియు సంపన్ముఖిన జీవితాన్ని పొందుతారని ఒక ప్రసిద్ధ నమ్మికు. బెంగళూరు నుండి 1600 కి.మీ దూరంలో ఉన్న ఈ ఆలయం జయదుర్గ మాత యొక్క 18 మహో శక్తి పీఠాలలో ఒకటి.

భీమశంకర్ జ్యోతిర్లింగం

ఇది మహారాష్ట్రలోని పూజై సమీపంలో సహ్యదిర్ కొండలలో ఉంది. ఆలయ గర్భగృహ దాని నాగారా (ఇండ్ అర్థాన్ అర్ధాటికర్) కైలో రాజసామీ మరియు గుజరాతీ ప్రభావం యొక్క అందమైన సమీక్షలనం. ఆలయం పెలువలి గోడలు శివలీల, కృష్ణ లీల, రామాయణం మరియు మహాభారతంలోని దృశ్యాలను వర్ణిస్తాయి.

శతాబ్దింలో నానా ఘడ్యానీన్ నిర్మించారు. హిందూ పురాణాల ప్రకారం, మూడు రూపాలను నాశనం చేసి కోపంతో ఉన్న త్రిపురాసురుడు అనే దుష్ట రాక్షసుడిని వంపడానికి శిశుడు రుద్ర అవతారం తీసుకున్నాడు: స్వర్గం, నరకం మరియు పాతాళ లోకం (పాతాళం). రాక్షసుడిని సంహరించిన తరువాత, దేవుడు కొంత విల్పంతి తీసుకోవడానికి సహ్యదిర్ పర్వతాలాషై కూర్చున్నాడు. అప్పుడే, అతని శరీరం నుండి చెముట ప్రవహించడం ప్రశంఖించి భీమా నదిగా మారింది దేవతల అభ్యర్థన మేరకు, బెంగళూరు నుండి 950 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న జ్యోతిర్లింగ రూపంలో శిశుడు ఈ పర్వతాలాషై ఉన్నాడు.

రామనాథస్వామి జ్యోతిర్లింగం

రామనాథస్వామి దేవాలయం రాముడికి శివునిపై ఉన్న అంతులేని విశ్వాసానికి మూరంధుంధు.

తన భార్య సీతాదేవిని అపహరించినందుకు రాక్షసుడైన రావణుడిని సంహరించి లంక నుడి తిరిగి పచ్చిన తరువాత శిశ్చడిని పూజించడం ద్వారా రామీశ్వరం రాముడిచే పవిత్రమైందని చెబుతారు.

తన పాపాల నుండి మొక్క పొందడానికి, ఆతమ శివలింగ రూపంలో శిశ్చడిని పొర్టింగాలందుకున్నాడు. కాబట్టి పొమూలయాల నుండి ఆతి పెద్ద లింగాన్ని తీసుకురమ్మచి హసుమంతుడిని కోరాడు. హసుమంతుడు శివలింగాన్ని పొందేదుకు చాలా సమయం వట్టడంతో, సీతాదేవి ఇసుకతో శివలింగాన్ని స్ఫురించింది.

శివలింగం ఉన్న లోపలి గర్భగుడిలోకి ప్రవేశించే ముందు, భక్తిలందరూ ఆలయ సముదాయంలోని 22 'తీర్థాలు' లేదా పవిత్ర నిటి కూపాలలో స్వానం చేయడం తప్పనిసరి.

ఆలయం మట్టూ, 'అగ్నితీర్థం', 'గంధమారద పర్వతం ఆలయం', 'పంచముథి హసుమాన్ ఆలయం', 'రామ సీతు', 'జడ తీర్థం ఆలయం' మరియు 'కోదండరామస్వామి ఆలయం' పంట ఆసేక పవిత్ర స్థలాలు ఉన్నాయి. తమిళనాడు బెంగళూరు నుండి 600 కి.మీ. దూరంలో ఉంది.

నాగేశ్వర జ్యోతిర్లింగం

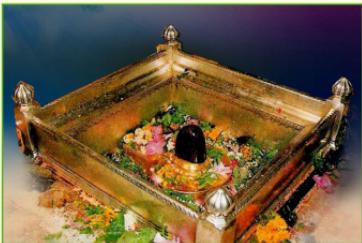

ద్వారకలో, ఆలయం యొక్క స్ఫురించి తేదీ తెలియదు, కానీ ప్రస్తుతం ఈ ఆలయాన్ని దివంగత గుర్తి కుమారీ 1996 లో పునరుద్ధరించారు. ఇక్కడ 'నాగేదే' రూపంలో పూజలందుకుంటున్న శివుని ఆశీర్వాదం కోసం ప్రతి సంవత్సరం పీటాదీ మారి యాత్రీకులు ఈ ఆలయాన్ని సందర్శిసారు. కూర్చున్న భంగిమలో ఉన్న 25 మీలక్క ఎత్తిన శిశ్చని విగ్రహం ఈ ఆలయానికి గొప్ప ఆకర్షణ మరియు చక్కని స్వరూపక చిత్రానికి సరైన నేపథ్యాన్ని అందిస్తుంది.

శివపురాణం ప్రకారం, దారుక అసే రాక్షసుడు శిశ్చని భార్య అయిన పొర్యాతి దేవిచే ఆముగ్పాంగంబడ్డాడు. ఆము ఆశీర్వాదాలను దుర్యానియాగం చేస్తూ, దారుక స్వానిక పూజలను దౌర్జన్యం చేశాడు మరియు సుప్తియు ఆసే శివ భక్తులాలిని మరికొందరు వ్యక్తులతో బంధించాడు.

సుప్తియు సలహ మేరకు, అందరూ దారుక నుండి తమను తాము రక్తించుకోవడానికి శివ మంత్రాన్ని జమిచడం పూరంచించారు. ఇది చూసిన దారుక కోపతో రగిలేయి సుప్తియును చంపడానికి పరిగొల్చాడు, అకస్మాత్ముగా శిశ్చడు జ్యోతిర్లింగ రూపంలో అమెను మరియు ఇతర భక్తులను రక్తించడానికి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అప్పటి నుండి, జ్యోతిర్లింగం ఇక్కడ నాగేశ్వరాలయంలో పూజలందుకుంటోంది. బెంగళూరు నుండి 1900 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న ద్వారకా ఆలయం గుజరాత్ సమపంలో ఉంది.

కాళీ విశ్వనాథ జ్యోతిర్లింగం.

వారణాసిలో, బనారస్/వారణాసి నగరంలో దాదాపు 2000 దేవాలయాలతో, ఆత్మంత పవిత్రమైనది 'కాళీ విశ్వనాథ దేవాలయం' అని నమ్ముతారు, ఈ ఆలయం వాస్తవానికి 11టిల శతాబ్దానికి చెందినది మరియు అనేక సార్లు ఆశ్చర్య మరియు అరబ్బ ఆక్రమణాదారులచే దోషకోబడింది. ప్రస్తుతం ఉన్న ఆలయాన్ని రాణి అహల్యా బాయి హోల్గ్రే 1780 లో పునరుద్ధరించారు. ఆలయ గోపురాలు వైన బంగారు ఛత్రితో బంగారు పూతతో ఉన్నాయి.

కాళీ విశ్వనాథ ఆలయంతో పాటు, 'అన్వపూర్వ మాత ఆలయం', 'విశాలాక్షి ఆలయం' మరియు 'కాంచ్చిరవ దేవాలయం' పంటి ఇతర పవిత్ర స్తులాలను అనేక మంది యాత్రికులు సందర్శిస్తారు. చెంగుళూరు నుండి 1800 కి.మీ దూరంలో ఉన్న ఈ ఆలయం, 18 మహా శక్తి పీఠాలలో ఒకటిన విశాలాక్షి దేవి.

త్రయంబకేశ్వర జ్యోతిర్లింగం.

నాసిక్లో, బ్రహ్మగ్రామ కొండ మరియు కాంగిరి కొండ ఈ ఆలయానికి దిష్టమైన తేజస్వను జోడించాయి. ఈ ఆలయ ప్రాంగణంలో కుశవద్రు అనే చెయిపు ఉంది, ఇది గోదావరి నదికి మూలస్తానంగా చెప్పబడుతుంది.

శిశుడు, విష్ణు మరియు బ్రహ్మ దేవుడు మూర్తిభవించిన మూడు ముఖాల శివలింగం ఆత్మంత మనోహరమైన దృశ్యం. లింగం వజ్రాలు మరియు పచ్చలు మొదలైన అనేక విలువైన రాళ్లతో అలంకరించబడి ఉంది. త్రయంబకేశ్వరుని ప్రధాన మందిరం కాకుండా, కృమ్మదు, గొంగాదేవి, జలేశ్వరుడు, లింగే నారాయణుడు, కేదార్మణ్డలు, రాముడు, వరశురాముడు, రామేశ్వరం మరియు గౌతమేశ్వరుడు మందిరంలో శోభిలు తున్నారు. మహారాష్ట్ర చెంగుళూరు నుండి 1000 కి.మీ. దూరంలో ఉంది.

కేదార్నాథ్ జ్యోతిర్లింగం.

ఉత్తరాఖండ్‌ని పొమాలయ శ్రీణిలో ఉన్న రుద్రప్రయాగ్‌లో, 'కేదార్నాథ్' అంయం' పస్వండు జ్యోతిర్లింగాలలో ఆత్మంత ఎత్తైనది. ఈ ఆలయం యొక్క మాంం మహాబారత కాలం నాటిదని నమ్ముతారు.

హిందువులకు 'ఫోబా చార్ ధామ్' యాత్ర స్థలాలలో కేదార్నాథ్ అంయం కూడా ఒకటి. చలికాలంలో కొండలవై విపరితమైన చల్లని వాతావరణం కారణంగా, అలయాన్ని మూసిపేసి, చలికాలంలో దేవుడిని పూజించే 'ఉథిమల్' వద్దకు శిశ్చని విగ్రహాన్ని దించుతారు.

హిందూ క్యాలిండర్ ప్రకారం సైంఫ మాంయంలో కేదార్ నాథ్ అంయంలో విగ్రహాన్ని పునస్థాపిస్తారు, ఈ సమయంలో ఆలయం యాత్రికుల కోసం తెరవబడుతుంది.

పురాణాల ప్రకారం, మహాబారత యుద్ధం తర్వాత పాండవులు తమ పాపాలను పోగొట్టుకోవడానికి శిశ్చని గూర్చి ఇక్కడ గోప్త తపస్స చేశారు. పాండవుల భక్తికి సంతోషించిన శిశ్చుడు త్రిభుజాకార జ్యోతిర్లింగ రూపంలో కనిపించాడు. ఈ ఆలయాన్ని మొదట పాండవులు నిర్మించారు మరియు తరువాత హిందూ గురువైన ఆడికంకరాచార్య అలయాన్ని పునర్నిర్మించారు, ఇది బింగుళూరు నుండి 2000 కి.మీ దూరంలో ఉత్తరాఖండ్లో ఉంది.

ఘృష్ణీశ్వర జ్యోతిర్లింగం

మహారాష్ట్రీని దౌరంగాబాద్ సమీపంలోని వెరుక్క అనే గ్రామంలో ఉన్న దౌరంగాబాద్ లోని 'ఘృష్ణీశ్వర్' అంయం' 18వ శతాబ్దానికి చెందినది. అంయ గోడలవై ఉన్న వాస్తుశిల్పం, ఎయింటింగ్స్ మరియు శిల్పాలు గత కాలపు కళాకారుల అద్భుతమైన నిర్మాణ వైపు జ్యోతిర్లింగం గుర్తు చేస్తాయి. పదు అంచేల 'షికార్'తో రూపొందించబడిన ఇది భారతదేశంలోని ఆతి చిన్న జ్యోతిర్లింగ దేవాలయం.

శివపురాణం ప్రకారం, ఘుమ్మె అనే మహిష ఉంది, ఆమె కొడుకు తన సొదరి చేత చంపబడ్డాడు. దుఃఖం నుండి ఆమె శిశ్చని ప్రెర్ధించడం ప్రారంభించింది, ఘుమ్మె యొక్క భక్తికి సంతోషించి, శిశ్చుడు ఆమెకు కొడుకును ప్రసాదించి అనుగ్రహించాడు. ఘుమ్మె అశ్వరూప మేరకు, శిశ్చుడు బెంగళూరు నుండి 950 కి.మీ దూరంలో ఉన్న ఘృష్ణీశ్వర్ జ్యోతిర్లింగ రూపంలో శాశ్వతంగా ఇక్కడ నివసించాడు.

అష్టదశ 18 మహా శక్తి పీరం

శక్తి పీరం ఆంటే ఏమిటి.

సతీదేవి {శిశుని మొదటి భార్య} శరీర భాగాలు భూమిపై ఎక్కడెక్కడ వడ్డయో ఆ ప్రతి ప్రదేశాన్ని "శక్తి పీరం" అని పిలుస్తారు.

వివిధ పురాణాలు, శ్రీమద్ దేవి భాగవతంలో 51 శక్తి పీరాలు ఉన్నాయి, అయితే ఆది శంకరులు తన స్నేహంలో మహా శక్తి పీరాలు అని పిలువబడే 18 స్తానాలను గుర్తించి, ప్రస్తావించారుఆ వివరాలు కీర్తి ఇవ్వబడ్డాయి.

పురాణాల ప్రకారం, సతీ దేవి శక్తి దేవతను దాక్షాయణి అని కూడా పిలుస్తారు. ఆమె శిశుని మొదటి భార్యగా భావించబడుతుంది, మరొకటి పార్వతి, ఆమె సతి మరణం తర్వాతి పునర్జనన్మ.

ఖప్పు దేవుని కుమారుడైన దక్ష ప్రజాపతి కుమార్తె సతీ దేవి.

సతీ దేవి తన తండ్రి కోరికకు ఘృతిరీకంగా శిశుడిని వినాహం చేసుకుండి కాబట్టి దక్షుడు శిశునిపై ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలనే కోరికతో ఒక యజ్ఞం చేసాడు, యజ్ఞం ఆగ్ని యాగం కోసం ఆతను శిశుడు మరియు సతీదేవి తప్ప విశ్వంలోని ఆందరినీ అప్యానించాడు, అయితే సతి శిశుని కోరికకు ఘృతిరీకంగా తన తండ్రి యజ్ఞానికి హాజరిపుతుంది. కానీ దక్షుడు ఆందరి ముందు సతిపి మరియు శిశుడిని అవమానిస్తాడు.

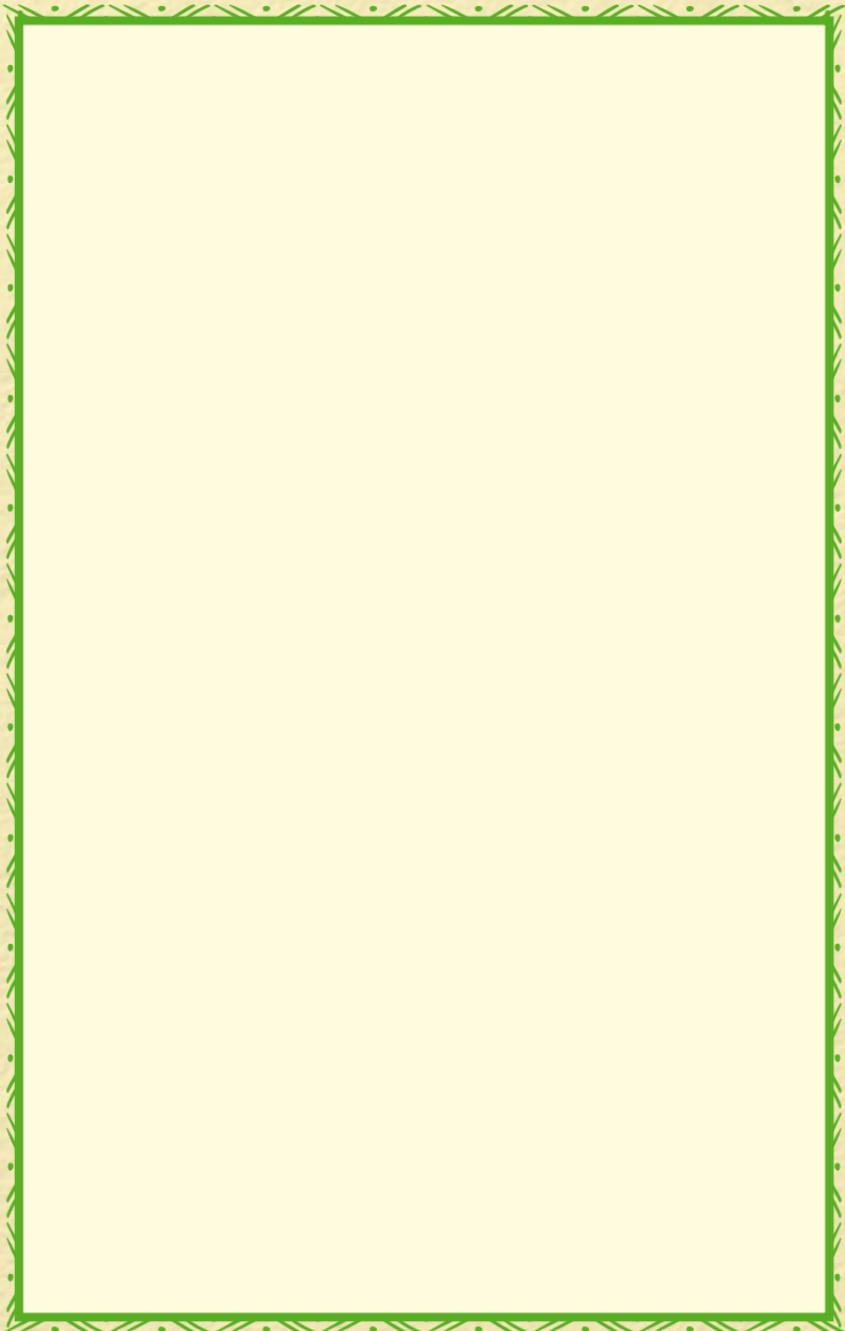
శివ పురాణం ప్రకారం, సతీదేవి తన జీవిత భాగస్వామి యొక్క అవమానంతో ఆగ్నికుండలో దూకుతుంది మరియు భార్య మరణంతో కోరిప్రిక్కుడైన, శిశుడు చాలా కోపంగా అతని ఒక జటను తీసి నేఱై కొడతాడు, అప్పుడు వీరభద్ర మరియు భద్రకాళి ఇద్దరూ దాని నుండి జన్మించారు.

వీరభద్ర శివ అవతారం పెల్లి దక్షుని యజ్ఞాన్ని ధ్వంసం చేసి దక్షుని శిరస్సును నరికపేశాడు. సతీదేవి మరణం తర్వాత మునిగిన శిశుడు ఆమె ఎతో పెత్తుపైన మృత దేహాన్ని ఎత్తుకుని తొండవాన్ని {విధ్వంస యొక్క ఫగోళ స్వత్యం} ప్రదర్శించాడు, మరికొందరు శిశుని పెదనను చూడలేక భయపడే, ఈ విధ్వంసం ఆవానికి జోక్కుం చేసుకోమని మహా ఏష్మార్పన అభ్యర్థించారు. ఉపాయంగా, ఏష్మాపు సతీదేవి శవం మీద సుదర్శన చక్రాన్ని ఉపయోగించాడు మరియు ఆనేక ముక్కులుగా మరియు సతీ శరీరం యొక్క వివిధ భాగాలను ప్రపంచంలోని ఆనేక ప్రదేశాలలో పడేలా చేశాడు.

మూడు శక్తి పీలాలు మాత శక్తి యొక్క ఆత్మంత వవిత్రపైన ఆత్మంత ముఖ్యపైన అంశాలుగా పరిగణించబడతాయి.

1. కామాఖ్య దేవి సృష్టి (కామరూపా దేవి), సజీవ దేవతగా పరిగణించబడుతుంది.
2. పోషణ కోసం సర్వమంగళ దేవి/మంగళగారి.
3. వినాశనం కోసం ఉజ్జ్వలిని మహాకాళి దేవి

శ్రీ అన్నపూర్ణ అష్టకం

ఆన్మపూర్ణ స్తోత్రం ఆహారం మరియు శ్రీయస్తు అందించేది మరియు శిశ్చని భార్య అయిన అన్మపూర్ణేశ్వరి దేవిని స్తుతిస్తూ గురు అదికంకరా చార్య స్వరపరిచిన దివ్య తోకం. ఈ స్తోత్రాన్ని పరించడం యొక్క ప్రదాన ఉద్దేశ్యం అన్మపూర్ణేశ్వరి దేవిని మన జీవితాలలో మరియు ప్రపంచానికి ఆహారం, సంపద, శ్రీయస్తు మరియు జ్ఞానాన్ని అందించమని ఆశ్చర్యించడం.

నిత్యానంద కరీ, వర అభయ కరీ, సాందర్భ రత్నాకరీ, నిర్మాతాఖిల ఘోర పావనకరీ, ప్రత్యక్ష మహిశ్యరీ, ప్రార్థియాచల వంశ పావనకారీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి, కృపా వలంబనకరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 1 ||

నానా రత్న విచిత్ర, భూమణి కరీ, హేమాంబరదాంబరీ, ముక్తా హర విలంబ మాన విలన, దృత్స్జ కుంభాం ధరీ, కాళీరా గరు వాసితా రుచి కరీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి, కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 2 ||

యోగానందకరీ రిపు క్షయ కరీ, ధర్మాన్ అర్థ నిష్ట్మకారీ, చంద్రార్చానల భాన మాన లహారీ, త్రైలోక్య రఙ్గ కరీ, సర్వైశ్వర్య సమష్ట వాంఛితకారీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి, కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 3 ||

క్షీలాసాచల కంధరా లయ కరీ, గౌరీ, ఉమా శంకరీ, కౌమారీ నిగమార్గ గోచర కరీ, ఓంకార బీజాక్షరీ, మొక్ష ద్వార కవాట పాటన కరీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి, కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 4 ||

దృశ్య దృశ్య విభూత వాహన కరీ, బ్రహ్మిండ భాండ్రో ధరీ, లీలా నాటక సూత్ర కేలన కరీ, విజ్ఞాన దీప్తుం గురీ, శ్రీ విశ్వేశ మనః ప్రసాదన కరీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి, కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 5 ||

ఉర్మీ సర్ప జనిశ్వరీ భగవతీ, మాత కృపా సాగరీ, వేణీ నీల సమాన కుంతల ధరీ, ఆసంద ధానిశ్వరీ, సర్వానందకరీ భయా ఖభకరీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి, కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 6 ||

అది ఇంత సమష్ట వర్ధ నకరీ, శంఖో త్రిభావ కరీ, కాళీరా త్రీ పురేశ్వరీ త్రిలహారీ, నిత్యాంకురి సర్పరీ, కామా కాష్ట కరీ జనేధయ కరీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి, కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 7 ||

దేవీ సర్ప విచిత్ర రత్న రచితా, దాఖాయణి సుందర రీ, వామా స్వాదు పయోధర ప్రియకరీ, సాభాగ్య మహిశ్యర రీ, భక్తాభీష్టకరీ, సదా తుభకరీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 8 ||

చంద్రకానల కోటి కోటి నద్యశా, చంద్రాంశు బింబా ధరీ, చంద్రార్చాగ్ని సమా న కుంతల ధరీ చంద్రార్చా పర్ణేశ్వరీ, మాలా పుష్టక పాతశాంకుశ ధరీ, కాళీ పురాధీశ్వరీ, భిక్షాం దేహి కృపా వలంబన కరీ, మాతా అన్మపూర్ణేశ్వరీ. || 9 ||

క్షతర్నానకరి, మహా భయకరి, మాతా కృపా సాగ రి, సాక్షాన్ మాష కరి సదా శివ కరి, విశ్వేశ్వరి
శ్రీధరి, దక్ష కృంధ కరి నిరా మయకరి, కాళి పురాధిశ్వరి, బిజ్ఞాం దేహి కృపా వలంబన కరి, మాతా
ఆన్మస్తుణ్ణిశ్వరి || 10 ||

ఆన్మస్తుణ్ణి సదా పూర్ణి, శంకర ప్ర్రణ వల్లభి,
జ్ఞాన పైరాగ్య సిద్ధర్థం, బిజ్ఞా దేహి చ పార్వతి.

మాతా వ పోర్చుతి దెవి, పణాన్ వ మహేశ్వర
బాంధవా శివ భీక్తాంతు, స్వదేశో భువన త్రయం.

శర్మణ్ణే త్రయంబకి గారి నారాయణి సమోస్తుతే

భగవంతుడు శివుని పంచ భూత స్థలం.

పంచ భూత స్థలం {పంచ భూతాల స్థలం} ప్రకృతి యొక్క ఐదు ప్రధాన అంగాలు - నీరు, ఆకాశం, అగ్ని, గాలి, భూమి. తమిళనాడులోని 4 మరియు అంద్ర ప్రదేశిలో 1 గా 5 శివాలయాలను సూచిస్తుంది.

1. జంబుకేశ్వర ఆలయం, వరుణ లింగం నీటిని సూచిస్తుంది.
2. తిర్మై నటురాజ ఆలయం, ఇంద్ర లింగం ఆకాశాన్ని సూచిస్తుంది.
3. అన్నామల్లియార్ అలయం అగ్ని లింగం అగ్నిని సూచిస్తుంది.
4. శ్రీకాళహస్తి దేవాలయం వాయు లింగం వాయువుని సూచిస్తుంది.
5. భూమిని సూచించే ఏకాంబరనాథర్ ఆలయం.

జంబుకేశ్వర దేవాలయం నీటిని సూచించే పంచ భూత స్థలాలో ఒకటి.

తిర్మై నటురాజ ఆలయం, చిదంబరం ఆకాశాన్ని సూచించే పంచ భూత స్థలాల్లో ఒకటి. 10 వ శతాబ్దిలో చిదంబరం వేళ పంచానికి రాజధానిగా ఉన్నప్పుడు నిర్మించబడింది, శివుడు నటురాజుగా ఆలయానికి ప్రధాన దేవత, నటురాజ శివుడు మరియు ఆతమి "అనంద సృత్యం" ఈ ఆలయంలో తోమ్మిదీ ప్రధాన గోపురం ద్వారాలు వివిధ ప్రాంగణాలను కలుపుతూ ఉన్నాయి. నీటిలో నాలుగు భారీ మరియు రంగురంగులించి గోవిందరాజ మందిరం ద్విష్టదేశం అని పిలువబడే విష్ణువు యొక్క 108 పవిత్ర దేవాలయాలలో ఒకటి, వైష్ణవ సంప్రదాయానికి చెందిన 7 నుండి 9 శతాబ్దపు నన్నాసి కపులు, ఆళ్ళార్చు కులశిర ఆళ్ళార్ గోవిందరాజ పెరుమాళ్ ఆలయం, దీనిని తిరుచిత్తకూడం అని కూడా పిలుస్తారు. హిందూ దేవుడైన విష్ణువుకు అంకితం చేయబడిన ఆలయం, ఇది దక్షిణ భారతదేశంలోని తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని చిదంబరంలో ఉణీది.

అగ్నిని సూచించే పంచ భూత స్థలాలో అన్నామల్లియార్ ఆలయం ఒకటి.

శ్రీకాళహస్తి ఆలయం వాయువుని సూచించే పంచభూత స్థలాల్లో ఒకటి.

కాంచీపురంలోని ఏకాంబరనాథర్ ఆలయం భూమిని సూచించే పంచ భూత స్థలాలలో ఒకటి. పంచ భూత స్థలాలు మరియు ప్రత్యేకంగా భూమి యొక్క మూలకంతో సంబంధం ఉన్న ఆలయాలలో ఒకటి, ఈ ఆలయం భారతదేశంలోని ఆత్మింత పురాతనమైనది, ఇది కనీసం 600 సిఇ నుండి ఉనికిలో ఉంది. 15 వ శతాబ్దిలో విజయనగర రాజులు ఆలయానికి చాలా విరాళాలు అందించారు మరియు తరువాత వల్లార్ పాచియువు ముదలియార్ చేత ఆభిష్ట్రేధి చేయబడిన ఈ ఆలయంలో పూజలు చేయడానికి అతను చెప్పే నుండి కాంచీపురం వరకు క్రమం తప్పకుండా పెంచేవారు, అతను ఆలయ పునరుద్ధరణతో శ్రీటీష్ పాలనను ఆశ్వర్యపరిచాడు, గుర్రం ఎనుక కూర్చున్న పచ్చియువు ముదలియార్ గుడి స్థంభంలో కనిపిస్తాడు. తరువాతి రథాలో కాంచీపురానికి పుయూళించే సమయాన్ని నివారించేందుకు అదే పెరుతో ఉన్న ఏకాంబరేశ్వర ఆలయాన్ని చెడ్డైలో పచియువు ముదలియార్ నిర్మించారు.

శివుని ప్రసిద్ధ పురాతన ఆలయాలు. బృహదీశ్వర దేవాలయం.

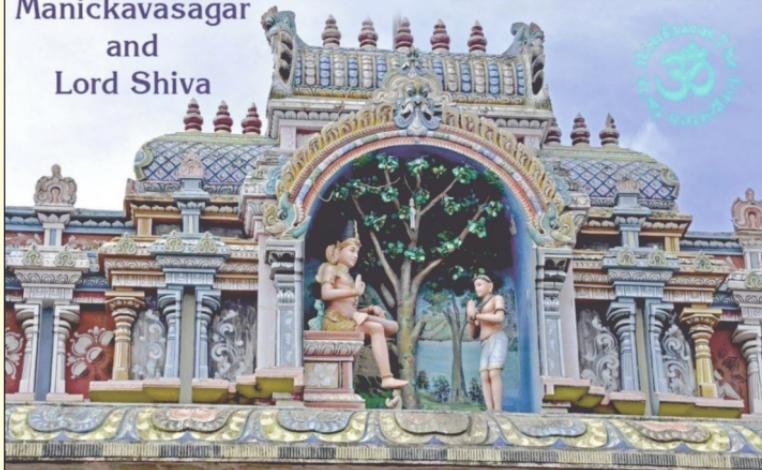

తంజావూరు. భారతదేశంలోని అతిపెద్ద శివలింగాలలో ఒకటి (29 అడుగులు) ఎత్తు, నంది ఏకశిలాగా ఉంటుంది మరియు ఇది దేశంలోని అతి పెద్దది తంజావూరు కావేరి నది రక్కిణి ఒడ్డున ఉన్నది. 1009 సిఇలో శిఖుడిని పూజించడం కేసం రాజ రాజ చోళన్ చేత అద్యుత్తమైన స్నారక కట్టడం ద్వారా నిర్మించబడింది. ప్రపంచంలోని అత్యంత ఎత్తైన విమానం (ఆలయ గోపురం) 212 అడుగుల కంటే ఎక్కువ ఎత్తులో మరియు దాని కుంభం (షష్ఠి ఉన్న నిర్మాణం) సుమారు 80 టున్నుల బరువు ఉంటుంది.

శివుని ప్రసిద్ధ పురాతన ఆలయాలు. బృహదీశ్వర దేవాలయం.

Manickavasagar
and
Lord Shiva

మాళీకృవాసగరి తిరువాసకం, ఈ త్రైతీం మండి ఉర్ధ్వచించింది.

తిరుపెరుంతురై

- ఈ ఆలయాన్ని తమిళనాడులోని పుదుక్కోట్టై జిల్లా, అత్మనాథస్వామి దేవాలయం అని కూడా పిలుస్తారు. ఇది 10వ శతాబ్దంలో శివుని గౌరవార్థం నిర్మించబడింది.
- ఈ ఆలయం 10 ఎకరాలు (40,000 నఁ) కంటే ఎక్కువ విస్తరణలో మూడు ఆవరణలతో మరియు రక్షిణాధిముఖంగా ఉంది, మూడు ప్రరక్షణ మార్గాల్లో ఆశ్రమంగా చేయబడినవ్యటికి అస్తుమించే సూర్యము గర్భగుడిని తాకేలా నిర్మించబడింది.
- అధిష్టాన దేవత నిరాకారుడు (అత్మనాథర్); గర్భగుడిలో శివలింగం లేదు కానీ ఒక పీరం (అపుడయార్) మాత్రమే ఉంది, అందుకే ఆపుడయార్ కోయిల్ అని పేరు వచ్చింది.
- సర్వోన్నత సత్యాన్ని ప్రతీకాత్మకంగా వర్ణించే ఆరుదైన కైప్పుత్తుం ఇది. అత్మకు (అత్మ) రూపం లేదు కాబట్టి ఆ దేవత అత్మనాథర్ అని పిలువబడుతుంది. గర్భగుడిలో ఐదు కాల ప్రమాణాలను సూచించే ఐదు దీపాలు మరియు ఆకాశంలో ఏర్పడిన నక్షత్రాల 27 నక్షత్రాలను సూచించే 27 దీపాలు ఉన్నాయి.

తిల్క నటరాజ దేవాలయం – తిరుచిత్రంబలం.

- "షైష్మిలుల అలయాలకు శ్రీరంగం అంటే అదే కైశ్మిలుల అలయాలకు అంటే తిల్క నటరాజ అలయం @ చిదంబరం".
- చిదంబరం తమిళనాడులోని ఒక ముఖ్యమైన మరియు చారిత్రాత్మక దేవాలయం, అలయం నాలుగు షైష్మిలు ప్రవేశంతో 40 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో విస్తరించి ఉంది, ఈ అలయంలో ఎండి నటరాజ ఆనంద-తోడవ ప్రధాన చిహ్నం శివరింగంగా కాదు, పుణ్యక్షేత్రం పొన్ అంబలం యొక్క బంగారు హాలులో ఆనంద తాండ్రవాన్ని ప్రదర్శించే నటరాజగా ప్రదర్శించబడ్డాడు ("ఇంగ్లీష్ అఫ్ డిలైట్").
- 10వ శతాబ్దంలో, చోళ రాజులు చిదంబరం అలయాన్ని రాయి మరియు బంగారంతో పునర్నిర్మించారు, వారు దానిని చిదంబరం అలయంగా మార్చారు మరియు దాని రాజధాని, చోళ రాజుల కులదైవం నటరాజ శివుడు.
- 11 శతాబ్దంలో ఎవరాజేంద్ర చోళుడు అలయాన్ని నిర్మించాడు.
- మరొక ప్రత్యేకత ఏమిటంటే, దేవుడు గోవిందరాజ పెరుమాళ్ దివ్య దేశం అలయం{ ఉండటం, ఇది కైశ్మిలు మరియు షైష్మిల దేవతలకు అంకితం చేయబడిన ఆరుదైన దేవాలయాలలో ఒకటి}.
- చిదంబరం అనే పదం తమిళ పదం చిత్రంబలం నుండి పచ్చింది, దీని ఆర్థం "జ్ఞాన వాతావరణం.
- చిదంబర రహస్యం అంటే చిదంబరం అలయంలోని శివాలయం దగ్గర ఉన్న చిత్రపటం ద్వారా ఒక రహస్య సందేశం అందించబడుతుంది. పురాతన కాలం నుండి, ఇది శిపుడు మరియు అతని ఆర్థాంగి పార్యతి ఉన్న ప్రదేశం అని నమ్ముతారు, కానీ చాలా మందికి కనిపించదు. అలయంలో, చిదంబర రహస్యం తెర పెనుక దాగి ఉంది (మాయ యొక్క చిహ్నం). పూజారులు ప్రతీక పూజల కోసం తెర తెరిచినపుడు మాత్రమే పూజలు లేదా దర్శనం పాట్చమపుతుంది. తెర పెనుక బంగారు అక్కలు ఉన్నాయి, ఇది శిపుడు మరియు పార్యతి ఉనికిని సూచిస్తుంది. సాధువులు దేవతలను వారి భౌతిక రూపంలో మాడగలరని నమ్ముతారు

చిదంబరం ఆలయ గ్ర్యగుడలో శివుని ఆనంద-తాండ్ర నటరాజ అంశంలో పెండి శిల్పం ఉంది.
ఇది దీనిని సూచిస్తుంది:

నటరాజ దేవుని పాదాల క్రింద ఉన్న రాక్షసుడు ఆజ్ఞానం ఆతని పాదాల క్రింద ఉందని సూచిస్తుంది.

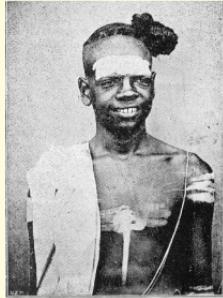
ఆతని చేతిలోని ఆగ్ని అంటే చెడుమ నాళనం చేసేవాడు.

ఆతని జాట్లో సెలవంక దయ మరియు అందాన్ని సూచిస్తుంది.

తిరువాళి లేదా ప్రభావతి అని పిలవబడే ఆగ్ని చాపం విశ్వాన్ని మరియు భూమి యొక్క శాశ్వత చంనాన్ని సూచిస్తుంది.

ఆతని కీళాలు మరియు వస్తుం యొక్క భయం ఆతని నృత్యం యొక్క శక్తిని సూచిస్తుంది.

తిర్మై దీంఖితార్ చిదంబరం" ఆలయానికి ప్రత్యేక పూజారి

- చిదంబరం తిర్మై దీంఖితార్లు (తిర్మై వాడ్ అంతనార్) ఒక షైదిక శైవ బ్రహ్మాణ నేపకుల సఘం. ఏరిని తిర్మై మువాయిరవర్ లేదా తిర్మైల్ మూడుపేల మంది అని కూడా పిలుస్తారు.
- పురాణాల ప్రకారం పేల సంవత్సరాల క్రితం 3000 అంతన్నార్లు కైలాస పర్వతం నుండి శివునితో పాటు తిర్మై {చిదంబరం} చేరుకున్నారు వారు నేటి వరకు దేవాలయాలలో ప్రధాన అర్పకులుగా ఉన్నారు, వారి జనాభా 1200కి తగ్గిపోయింది.
- ప్రతి దీంఖితార్ వివాహం చేసేకున్న తర్వాత నటరాజ ఆలయానికి ధర్మకర్త మరియు అర్పకుడు ఆపుతాడు. కెరళలోని నంబూదిరి బ్రహ్మాణుల మాదిరిగానే పూజారులు తల ముందు పెంటుకుంచు ధరించడం సమాజానికి ప్రత్యేకమైన ఆవారం.
- చాలా చారిత్రాత్మక దేవాలయాలు ఆలయ సముదాయంలో 63 నాయన్నార్లు మరియు మాణికవాసగర్ విగ్రహాలను కలిగి ఉంటాయి.
- చారిత్రాత్మక దేవాలయాలకు వెళ్ళి భక్తులు ఎవరైనా సరే అంతనార్లు, నాయన్నార్లు మరియు మాణికవాసగరులందరినీ ముందుగా ప్రార్థించి, ఆ తర్వాత శివుడిని ఆరాధించాలని భగవంతుడు కోరుకుంటాడు.

తిరునెల్చేలిలోని నవ {9} కైలాసం ఆలయాలు

నవ కైలాసం తమిళనాడులోని దక్కిణా జిల్లాలోని తొమ్మిది పురాతన శివాలయాలను సూచిస్తుంది. ఈ దేవాలయాలు తిరునెల్చేలి మరియు టుటీకోర్న్ జిల్లాలలో ఉన్నాయి.

అగస్ట్ మహార్షి పొధ్కు కొండలలో తపస్స చేస్తున్నాడు. అతని ప్రధాన శిష్యులలో ఉరోమావా మునివర్ ఒకరు. అతను ఏముక్కీ పొంగాలని వశపతి దేవుడిని ప్రస్తుతించాడు. భగవంతుడు తన గురువైన అగస్ట్ నీ ద్వారా అతనికి ఈ వరం ఇవ్వాలనుకున్నాడు. అగస్ట్ నీ నదిలో తొమ్మిది పుష్టించును ఉంచి, నది ఒడ్డున పూలు ఎక్కుడుంటే ఆక్కడ కైలాస నాథునిగా శివలింగాన్ని ప్రతిష్టించుని ఉరోమావ మునివర్యు సూచించాడు. చివరగా, మునివర్ నది సముద్రంలో కలిసే ప్రదేశంలో స్నానం చేసి దేవుడిని పూజించాలి.

ఈ సూచనలను అనుసరించడం ద్వారా, అతను కోరుకున్న ఫలితాన్ని సాధించగలడు. తన గురువు మాటల పై నమ్మకంతో, మునివర్ భగవంతుడిని ఆరాధించాడు, తొమ్మిది పుష్టులు, ఆవి విల్మాతికి పచ్చిన తొమ్మిది ప్రదేశాలలో శివలింగాలుగా రూపాంతరం చెందాయి. అతిమంగా తామిరపరణి సముద్రంలో కలిసిపోయి చోట స్నానం చేసి ముక్కని పొందాడు.

ఈ తొమ్మిది దివ్య నివాసాలను నవ కైలయం అంటారు.

క్రమ సంఖ్య	ప్రదేశం	మందిరము	గ్రహం
1	పాపనాశం, తిరునెల్చేలి జిల్లా	ఆరుల్మీగు పాపనాశ నాథర్ ఆలయం	సూర్యుడు
2	చేరన్ మహాదేవి	ఆరుల్మీగు కైలాస నాథర్ ఆలయం	చందుడు
3	కొడగనలూరు	ఆరుల్మీగు కైలాస నాథర్ ఆలయం	చెవ్వాయి
4	కున్నతుర్	ఆరుల్మీగు కోత్త పరమేశ్వరర్ ఆలయం	రఘు
5	మురపునాడు	ఆరుల్మీగు కైలాస నాథర్ ఆలయం	గురువు
6	తిరుపైకుండం	ఆరుల్మీగు కైలాస నాథర్ ఆలయం	శని
7	తేన్నిరుపైకై	ఆరుల్మీగు కైలాస నాథర్ ఆలయం	బుతాన్
8	రాజవతి	ఆరుల్మీగు కైలాస నాథర్ ఆలయం	కేతువు
9	షైంధ పూమంగళం, టుటీకోర్న్	ఆరుల్మీగు కైలాస నాథర్ ఆలయం	శుక్రుడు

పవిత్ర కైలాస పర్వతం.

చివరిగా అధ్యాయాన్ని ముగిస్తున్నాముసాంప్రదాయకంగా నివాసంగా గుర్తించబడే ప్రపంచంలోని ఆత్మంత పవిత్రమైన మరియు రహస్యమైన పర్వత శిఖరంతో. పార్యతి దేవి, గణేష్ మరియు కార్తికీయ నమేతంగా దేవుడు నివసించే చోటు. ఇది స్వర్గానికి ముఖ్య మార్గం మరియు ఆత్మంత ముఖ్యమైన పర్వత శ్రేణి పొమాలయాలు మొత్తం కైలాస్ పర్వతం టిచెటన్ పిరభూమి నుండి 22,000 అడుగుల ఎత్తులో ఉంది, ఇది హిందువులు, క్రైసులు మరియు బౌద్ధులకు పవిత్ర స్థలంగా వరిగణించబడుతుంది.

రెండు అందమైన సరస్సులు, అవి మానసరోవర్ మరియు రాళ్ళన్ ఆర్, కైలాస పర్వతం దిగువన ఉన్నాయి. ఈ రెండెంటిలో, 14,950 అడుగుల ఎత్తులో ఉన్న మానస సరోవరం ప్రపంచంలోనే ఎత్తున మంచినీటి ప్రదేశంగా వరిగణించబడుతుంది.

మానస సరోవరం లోతైన అధ్యాత్మిక ప్రముఖ్యతను కలిగి ఉన్నపుటికీ, దానికి విరుద్ధమైన రాళ్ళన్ ఆర్, రాళ్ళ రాజ రావణుడు తిప్పదిని సంతోషపెట్టుడానికి చేసిన తీర్మానమైన తపస్సుల నుండి పుట్టింది. రాళ్ళన్ ఆర్ సరస్సు ఉప్పునీటితో నిండి ఉంది మరియు నీటి మొక్కలు మరియు నీటి జీవుల లేకుండా ఉంటుంది.

కైలాశ పర్వతం చుట్టూ పరిక్రమ అనే ప్రదక్షిణం చేయడానికి 3 రోజులు పడుతుంది.

ఈ పర్వతం టిచెటన్ పొమాలయాలలోని ప్రత్యేకించి మారుమాల మరియు నివాసయిగ్యం కాని ప్రాంతంలో ఉంది. పర్వతాన్ని గౌరవించే విశ్వాసాల కారణంగా, కైలాస పర్వతం యొక్క వాలులల్పా అడుగు వెట్టడం మరియు దానిని అధిరోహించడానికి ప్రయత్నించబడేంది.

భాగం - 2

108 దివ్య దేశం మహావిష్ణువు మరియు
మహాలక్ష్మీ ఆలయాలు

108 విష్ణు మరియు లక్ష్మీ దేవాలయాల దివ్య దేశం

దివ్య దేశంఅటే ఇది 108 వైష్ణవ మహావిష్ణువు మరియు లక్ష్మీ పవిత్రమైన ఆలయాలు, దివ్య ప్రబంధంలో 4,000 తమిళ కోకాల సేకరణలో తమిళ ఆశ్వార్ (సాధువులు) ప్రస్తావించారు మరియు ప్రశంసించారు.

105 దివ్య దేశం దేవాలయాలు భారతదేశంలో ఉన్నాయి.

సేపాల్స్ ఉన్న ఏకైక దివ్య దేశం ముక్కి నాట్.

చివరి రెండు భూ గ్రహం వెలుపల ఉన్నాయని నమ్ముతారు, మానవుడు తిరుప్పుర్మట్ పొఱ మహాసముద్రాలు} మరియు షైకుంరం.{పరమ పదం} సందర్శించాలి.

శ్రీరంగం శ్రీ రంగనాథ్ ఆలయానికి ప్రసిద్ధి చెందింది, ఇది 108 వైష్ణవ ఆలయాలలో ఒకటి మరియు దీనిని భూలోక స్వర్గం (భూలోక షైకుంరం) అని పిలుస్తారు

కాంపీపురంలోని ఉలగలంత పెరుమాత్ ఆలయం అనేది తన విభిన్న ఆవరణాల్లో వాస్తవానికి నాలుగు దివ్య దేశాలు తిరుక్కురవణం, తిరుకారకం, తిరునీరకం మరియు తిరుద్రకం కలిగి ఉన్న ఏకైక ఆలయ సముదాయం.

4000 స్తుతులు {నాలయిర దివ్య ప్రబంధం} సేటికీ 108 విష్ణు మరియు లక్ష్మీ దేవాలయాలలో పండుగల సమయంలో విష్ణుతంగా పాడతారు.

ఈ 108 దివ్యదేశాలలో, కీంద వెర్కున్న విధంగా నాలుగు దిక్కుల్లోనూ 3 స్థానాలలో చూడవచ్చు: -

- శయన భంగిమ {కిదంతతిరుక్కులం} ?27 దివ్యదేశాలు
- కూర్చున్న భంగిమ {వీతిరుంధతిరుక్కులం} ?21 దివ్యదేశాలు
- నింబడ ఉన్న భంగిమ {నింద్రతిరుక్కులం} ? 60 దివ్యదేశాలు

- > తూర్పు దిశలో - 79 దివ్యదేశాలు
- > పశ్చిమ దిశలో - 19 దివ్యదేశాలు
- > ఉత్తరం దిశలో - 3 దివ్యదేశాలు
- > దక్షిణ దిశలో - 7 దివ్యదేశాలు.

108 దివ్య దేశం స్తానం వారీగా.

108 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

తమిళనాడు 84 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

కెరళ 11 దేవాలయాలు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 2 దేవాలయాలు.

గజరాతీ 1 దేవాలయం, ఉత్తరప్రదేశ్ 4 దేవాలయాలు, ఉత్తరాఖండ్ 3 దేవాలయాలు ఉన్నాయి.

సిహితీ 1 దేవాలయం.

భూమృతాశాల ఎలపం 2 దివ్య దేశాలు ఉన్నాయి

- శయన భంగిమ {కిదుతతిరుక్కోలం} - 27 దివ్య దేశాలు

- కూర్చున్న భంగిమ {విత్తిరుంధతీరుక్కోలం} - 21 దివ్య దేశాలు

- నిలబడే ఉప్ప భంగిమ {నిందతతిరుక్కోలం} - 60 దివ్య దేశాలు

క్ర. సం.	దేవాలయాల సేరు	తాయిర్ (లక్ష)	పెరుమాళ్ (విష్ణు)
----------	---------------	---------------	-------------------

తిరుచిరాపల్లి-6 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

1	శ్రీరంగం,	రంగనాయగి	శ్రీ రంగనాథర్ (పరియ పెరుమాళ్)
2	తిరుక్కొబ్బి ఉరైయూర్,	కమలవల్లి, నాసలక్ష్మి	శ్రీ అశగీయ మనవాళ పెరుమాళ్
3	తిరుకరంబనూర్,	పూర్ణావల్లి,	శ్రీ పూర్ణాపోత్తమ పెరుమాళ్
4	తిరుపెల్లాట్లె,	రక్తపంకజవల్లి,	శ్రీ పుండరీకాళ పెరుమాళ్,
5	తిరువానిటీల్,	శౌందర్యవల్లి,	శ్రీ సుందరమూర్యయే, వడెపథగియ సంభిల పూర్ణాయ పెరుమాళ్
6	తిరుపుర్వగర్,	ఇంద్రవల్లి,	శ్రీ అప్పిలకుదత్తాన్ రంగనాథ పెరుమాళ్

తంజావూరు & కుంభకోణం - 13 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

7	తిరుకండియార్,	కమలవరీ,	కమలనాథ, శ్రీ హరి సభ వివాదస వెరుమాళ్
8	తిరుకూడలూరు,	వద్దాసని,	శ్రీ, అయితులై ఎరుమాళ్ / ఇగతులుగ ఎరుమాళ్
9	తిరుకవితలం,	రమామణివరీ,	శ్రీ గజీంద్ర, పరద ఎరుమాళ్
10	తిరుపుట్టంబూతంగుడి,	హీమాభ్యు	శ్రీ వల్మికీ రామర్ ఎరుమాళ్ / తుదత్పీరామభద్ర ఎరుమాళ్
11	తిరు అదసార్,	రంగనాయగి,	శ్రీ అండు ఆంకృతా ఆయన్ ఎరుమాళ్ / రథకూతిషాయక ఎరుమాళ్
12	తిరుకురంతై,	కోమలవరీ,	శ్రీ, సారంగపాణి ఎరుమాళ్ ఆప్యాస్తముత ఎరుమాళ్
13	తిరువింవగర్,	బూదేవి	శ్రీ ఒప్పిలియపు ఎరుమాళ్ / లభణవర్షిత శ్రీనివాస ఎరుమాళ్
14	తిరుసర్దియార్,	వంజలవరీ	శ్రీ, తిరుసరాయుఖ్ సంచి ఎరుమాళ్ / శ్రీనివాస ఎరుమాళ్
15	తిరువరై,	శరణాయగి	శ్రీ సారులాధనీ ఎరుమాళ్
16	తిరుసంధిపుర విన్నగరం,	శెంబగవరీ	శ్రీ జగన్నాథ ఎరుమాళ్
17	తిరువల్లియంగుడి,	మరగధవరీ	శ్రీ కోలా వల్లిల్లి రామర్ ఎరుమాళ్ / శ్రీంగారసందర్ ధనప్పాణి రామయ్య ఎరుమాళ్
18	తిరుకవుమండి	ఆధిషిగవరీ	శ్రీ భక్తపత్నిల ఎరుమాళ్
19	తిరుత్రండ్రి మామవికోయి	రక్తపంకజవరీ	శ్రీ సీలమీగ ఎరుమాళ్

మయిలాడుతురై - 7 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

20	తిరుకవ్వపురం	కవ్వపుర	శారిరాజ ఎరుమాళ్
21	తిరుకవ్వంగుడి	లోగనాయగి	లోకనాథ ఎరుమాళ్
22	తిరువరై,	సాందర్భవరీ	సాందర్భరాజ ఎరుమాళ్
23	తిరువరుందూర్	రక్తపంకజవరీ	దేవాధిరాజ ఎరుమాళ్
24	తిరువిర్మలియార్,	ధ్యాయినాయగి	కృపాసముద్ర ఎరుమాళ్
25	తిరుత్తిచెంగ నన్నదియం	సిరన్ సంగ	చంద్రసబహర ఎరుమాళ్
26	తిరుఇండలార్	పుండరిగవరీ	పరిమళరంగనాథ ఎరుమాళ్

సిర్కుళి - 13 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

27	మణికుండ్రం,	అంబుజవల్లి	మణిపర్యత వెరుమాళ్లు
28	తంకైయలీ నగర్	తంజనయాగి	నరసింహ వెరుమాళ్లు
27	తిరుక్కళిచీరమా విన్నగరం	లోగాయాగి	లోకాధ త్రివిక్రమ వెరుమాళ్లు
28	తిరుకావలంబాడి	పంకజవల్లి	గోపాల్ కృష్ణ వెరుమాళ్లు
29	తిరుఅరిమేయ విన్నగరం	అమృధగడవల్లి	గడకేళి నర్తనయ వెరుమాళ్లు
30	తిరువనపురుచోత్తమం,	పురుషోత్తమ	పురుషోత్తమ వెరుమాళ్లు
31	తిరుసెంచోషై ఎకోయిల్	శ్యోదా పుష్పవల్లి	హోమరంగసాధ వెరుమాళ్లు
32	తిరుమణిమడకోయిల్	పుండరీగవల్లి	శాశ్వత దీపాయ నారాయణ వెరుమాళ్లు
33	తిరుషైగుండ విన్నగరం	షైగుండవల్లి	షైకుంఠసాధ వెరుమాళ్లు
34	తిరుతేత్తియంబలం	రక్తపంకజవల్లి	లట్టిరంగ వెరుమాళ్లు
35	తిరుమణికూడం	బూనయాగి	వరదరాజ వెరుమాళ్లు
36	తిరుపరాతంవల్లి	కమల	పార్వతసారథి రూప, కమలాపతయే వెరుమాళ్లు
37	తిరువలి మరియు తిరునగరి	అమృధగడవల్లి	కెదారపతివరాయ వెరుమాళ్లు
38	తిరుతేవనరోగై	సముద్రదానాయ	దేవనాయక వెరుమాళ్లు
39	తిరుపెల్లాకులం	పద్మావతి	శ్రీనివాస వెరుమాళ్లు

కడ్డలోర్ - 3 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

40	తిరుచిత్తకూడం {చిరంబరం}	పుండరీగవల్లి	గోవిందరాజ వెరుమాళ్లు
41	తిరువాహింద్రాపురం	హోమబుజవల్లి	దేవనాధ వెరుమాళ్లు
42	తిరుక్కేవలూర్	పుష్పవల్లి	త్రివిక్రమ వెరుమాళ్లు

కాంచీపురం-15 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

43	తిరుక్కచ్చి-ఆటిటిగిరి	పెరుందేవి	దేవాధిరాజ పెరుమాళ్
44	ఆష్టబుయగరం	పద్మశాసని	గజీంద్రవరద పెరుమాళ్
45	తిరుత్తుంక	మరగధవల్లి	దీపప్రకాశ పెరుమాళ్
46	తిరుపేలుకైడ్రె	అమృతవల్లి	సుందరయోగసరసింహ పెరుమాళ్
47	తిరునీరగం	బూవల్లి	జగదీశ్వర పెరుమాళ్
48	తిరుప్పడగం	రుక్మణి సత్యబామ	పాండవదూత పెరుమాళ్
49	తిరునిలతింగల్ తుండమ్	చంద్రసూడవల్లి	చంద్రసూడ పెరుమాళ్
50	తిరుణీరగం	అముదవల్లి	త్రివిక్రమ పెరుమాళ్
51	తిరుపెప్పు	కోమలవల్లి	యథోక్తకారి పెరుమాళ్
52	తిరుక్కరాగం	పద్మమణి	కరుణాగర పెరుమాళ్
53	తిరుక్కరాయణం	కమలవల్లి	నీలమేగ పెరుమాళ్
54	తిరుక్కశ్వనూరు	సుందరచింబవల్లి	చోరనాథ పెరుమాళ్
55	తిరుప్పొవళవన్నం	ప్రవలవల్లి	ప్రవలవర్ణ పెరుమాళ్
56	తిరుపరమేచుర విస్వగరం	షైగుండవల్లి	షైకుండనాథ పెరుమాళ్
57	తిరుప్పుట్టుజి	మరగదవల్లి	విజయరాఘవ పెరుమాళ్

చెప్పై - 7 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

58	తిరునీంద్రపూర్	సుధావల్లి	భక్తవత్సల పెరుమాళ్
59	తిరువత్సలూరు	కసగవల్లి	షైధ్య వీరరాఘవ పెరుమాళ్
60	తిరువల్లికేణి	రుక్మణి	పార్వతారథ పెరుమాళ్
61	తిరునీర్మలై	సుందరవల్లి	జలతివర్ణయ పెరుమాళ్
62	తిరుఇడపెంతై	కోమలవల్లి	ఎత్తీవరాహ పెరుమాళ్
63	తిరుక్కడల్కులై {మహాబలి}	బూస్తుంమంగాదేవి	స్తులశయన పెరుమాళ్
64	తిరుక్కడైగై {శోలింగర్సి}	అమృతబాలవల్లి	యోగసరసింహ పెరుమాళ్

గుజరాత్-1, ఉత్తరప్రదేశ్- 04, ఉత్తరాంధ్ర-03 దేవాంయాలు.

65	తిరు అయోతీ {ఉత్తర ప్రదేశ్}	సితాదేవి	రామచంద్ర వెరుమాళ్ల
66	తిరుసైమిళారణ్యం (యుపి)	శ్రీహరిలక్ష్మి	దేవరాజ వెరుమాళ్ల
67	తిరుపృతి {జోషిమార్టీ}	పరిమళవల్లి	పరమపురుషాయ వెరుమాళ్ల
68	తిరుకృండమసుమ్ (దేవపుయాగ)	పుండరిగవల్లి	సీలమీగ వెరుమాళ్ల
69	తిరువడరియాభుమం (బట్టినాథ్)	ఆరవిందవల్లి	బట్టినారాయణ వెరుమాళ్ల
71	తిరువాడమదురై గోవర్ధనిశాఖ	సత్యబామ	గోవర్ధనగిరిధారి వెరుమాళ్ల
72	తిరువాయిపడె	రుక్మణి సత్యబామ	సవమాహనకృష్ణ వెరుమాళ్ల
73	తిరుద్వారగై ద్వారక, గుజరాత్)	లక్ష్మి	ద్వారకాదీశ వెరుమాళ్ల

సొర్ - 1 దిష్ట్ దేశం దేవాంయాలు

73	తిరుశలక్ష్మమం (ముక్కినాథ్)	శ్రీదేవి	శ్రీమూర్తి పారుమాళ్ల
అంధ్ర ప్రదేశ్ - 2 దిష్ట్ దేశం దేవాలయాలు			

74	తిరువేంగడం (తిరుపతి	పద్మావతి	శ్రీనివాస (ఎంకటీశ్వర) వెరుమాళ్ల
75	తిరుసింగపేల్గుండ్రం(అహోచిలం)	అమృతవల్లి	లక్ష్మినరసింహ వెరుమాళ్ల

కిరణ - 11 దిష్ట్ దేశం దేవాలయాలు

76	తిరునామై	పద్మావతి	నారాయణ వెరుమాళ్ల
77	తిరువితువాకోడు	వితువాకోడువల్లి	శ్రీ అభయపురాయ వెరుమాళ్ల
78	తిరుకాట్కెరై	వాత్సల్యవల్లి	కాట్కెరైస్వామి వెరుమాళ్ల
79	తిరుమూజికృశం	మధురవేణి	సూక్ష్మినాథ వెరుమాళ్ల
80	తిరువల్లివల్	వాత్సల్యవల్లి	సుందరాయ వెరుమాళ్ల
81	తిరుకృష్ణతలం	కర్ణగవల్లి	అమృతసారాయణ వెరుమాళ్ల
82	తిరుచెంగుండూర్	రక్తపంకజవల్లి	దేవాధిదేవ వెరుమాళ్ల
83	తిరుపులియూర్	హౌమలత	మాయాశక్తియుతస్వామి వెరుమాళ్ల
84	తిరువరంవిలై	పద్మశాసి	వామస వెరుమాళ్ల
85	తిరువానండూర్	కమలవల్లి	కమలసాఫ వెరుమాళ్ల
86	తిరువసంతపురం	హరింతక్షీ	అనంతపద్మసాభ వెరుమాళ్ల

తిరుపెల్చేలి – 12 దివ్య దేశం దేవాలయాలు (నవ తిరుపతి కూడా ఇక్కడ ఉచ్చిరి)

87	తిరుక్కురుంగుడి	వామవిత్తువల్లి	వామస్కిత్తుస్థాయ వెరుమాళ్ల
88	తిరుచీరవరమంగై	చిరివరమంగైవల్లి	తోతాద్రినాథ వెరుమాళ్ల
89	తిరువట్టారు	మరగధవల్లి	ఆదికేశవ వెరుమాళ్ల
90	తిరువన్నెవరిసరం	కమలవల్లి	తిరువజ్ఞర్పున్ వెరుమాళ్ల
91	తిరుషైగుండం (నవతిరుపతి)	బూనయాగి, షైగుండవల్లి	షైకుంఠనాథ వెరుమాళ్ల
92	తిరువరగుణమంగై (నవతిరుపతి)	వరగుణవల్లి	విజయసనా వెరుమాళ్ల
93	తిరుప్పులియంగుడి (నవతిరుపతి)	బూనయాగి	బూమిపొలయ శైకీఫార్పిద గోపాలు వెరుమాళ్ల
94	తిరుత్తొల్లివిల్లిమంగళం (నవతిరుపతి)	విశాలక్రిష్ణాక్షిదేవి	ఆరవింధలోచన వెరుమాళ్ల
95	తిరుక్కులాండై (నవతిరుపతి)	బలిగవల్లి, పద్మావతి	శ్రీనివాస వెరుమాళ్ల
96	తిరుక్కులూర్ (నవతిరుపతి)	కోలుర్వల్లి	నిజ్మపవిత్రాయ వెరుమాళ్ల
97	తిరుప్పురై (నవతిరుపతి)	కుండలకర్ణదేవి	దీర్ఘ మగరకుండలధారయు వెరుమాళ్ల
98	తిరుక్కురుగూర్ (నవతిరుపతి) జన్మస్తలం నామ్ అఖ్యాత్- అఖ్యాతిరునగరి	అధినాథవల్లి	అధినాథ వెరుమాళ్ల

మదురై 8 దివ్య దేశం దేవాలయాలు

99	తిరువిల్లిపుతుస్తార్ (విల్లిపురతూర్)	కోధాదేవి	వడవత్తుశాయా వెరుమాళ్ల
100	తిరుతంగళ్ల (ఇవకాళి)	రక్తపంకజవల్లి	నారాయణ వెరుమాళ్ల
101	తిరుక్కుడ్లతీ	మధురవల్లి	సంగమసుంధరాయ వెరుమాళ్ల
102	తిరుమలిరుంచోలై	సుందరవల్లి	చోరసుందర వెరుమాళ్ల
103	తిరుపొగుర్	మొహవల్లి	కాలమేగ వెరుమాళ్ల
104	తిరుక్కేష్టియూర్	మహాలక్ష్మీ	ఉరగ మృదుళయనాయ వెరుమాళ్ల
105	తిరుప్పుళని {రామనాథపురం}	కల్యాణవల్లి పద్మాసని	కల్యాణ జగన్నాథ వెరుమాళ్ల
106	తిరుమెయ్యం	ఉళ్ళిపున	సత్యగిరినాథ వెరుమాళ్ల

భామి పెలుపం 2 దివ్య దేశం

107	తిరుపర్కదళ్ల	శ్రీదేవి	మెకటేశ వెరుమాళ్ల
108	తిరుపురుమపథం	మహాలక్ష్మీ	పరమపథనాయ వెరుమాళ్ల

తిరు అయోధ్య దివ్య దేశం శ్రీ రామ జన్మభూమి

శ్రీ రాముడు మహావిష్ణువు 7వ అవతారం

అయోధ్య శ్రీరాముడు జన్మించిన ప్రదేశం, ఇది మాక్షపురి మరియు తిరు అయోధ్య అత్యంత ముఖ్యమైన 108 దివ్య దేశం దేవాలయాలలో ఒకటి.

శ్రీ రాముడు త్రైతాయుగంలో 7000 సంవత్సరాల క్రితం తన రాజ్యాన్ని పరిపాలించాడు మరియు ప్రపంచంలో దొర్కాన్ని స్థాపించాడు.

క్రీ.శ. 1550-1650 మద్యకాలంలో, శ్రీరామ మందిరం రామలల్లి శత్రువులచే కూర్చుపేయబడింది, ఇప్పుడు 500 సంవత్సరాల తర్వాత ఆదే స్థలంలో వునర్పిర్చుంచబడింది. రాముని శిశు రూపం రాములల్లి, అయోధ్య ఆలయానికి ఆధిష్టానం.

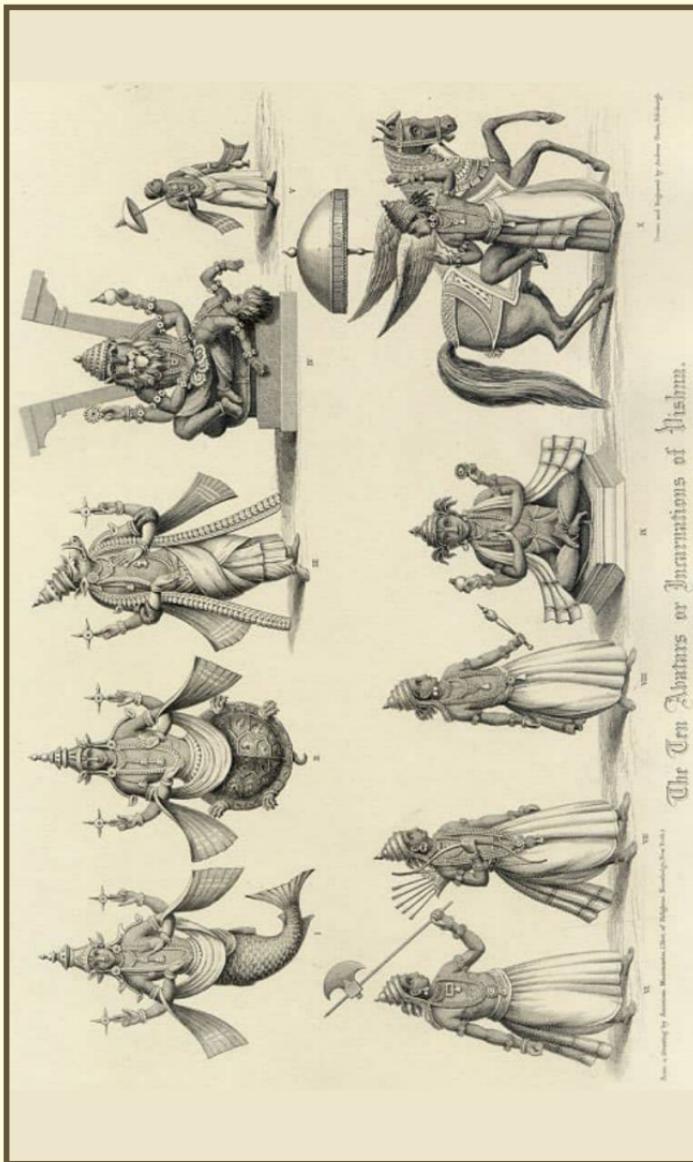
శ్రీ రామ జన్మభూమి దేవాలయం, రాములల్లి మన ఆధ్యాత్మిక భారత ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మౌడ్చీచే ప్రారంభించబడింది, చాలా మంగళప్రదీపిన్ రోజు 22నిటు జనవరి, 2024. మధ్యాహ్నం 12.30-12.45 మధ్య, ఆధికీత్తు ముహూర్తంలో ప్రాణ-ప్రతిష్ఠ జరిగింది.

నాయన్మార్లు మరియు ఆచార్యుల మాదిరిగానే శ్రీ మాదిచీ కూడా 11 రోజుల ప్రతీక ఆవారంలో ఉండి, రాముడికి ముఖ్యమైన అన్ని పవిత్ర స్తలాలను సందర్శించారు మరియు అయోధ్యలోని రామమందిరంలో మంగళాశాసనం {పూజ ఓ ప్రాణ ప్రతిష్ఠ} చేడుకలు చేశారు. {మంగళాశాసనం అంటే ఒక భక్తుడు భగవంతునినై తమ నమస్కారాల మరియు సత్కారాల సమర్పించడం.}

భారతదేశ చరిత్రలో నిజంగా గొప్ప చారిత్రక ఘట్టం.

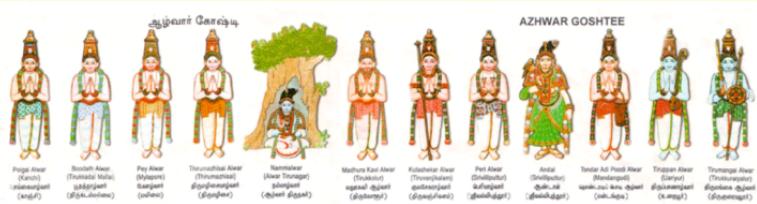
ముఖ్యమైన వివరాలు మహావిష్ణు దశావతారం

మత్తాన్నసతారం, కూర్మాన్నసతారం, పరామా అవతారం, నరసింహ, వామన, పరశురామ,
రామ, కృష్ణ: బుద్ధ: బలరామ, కల్ప,

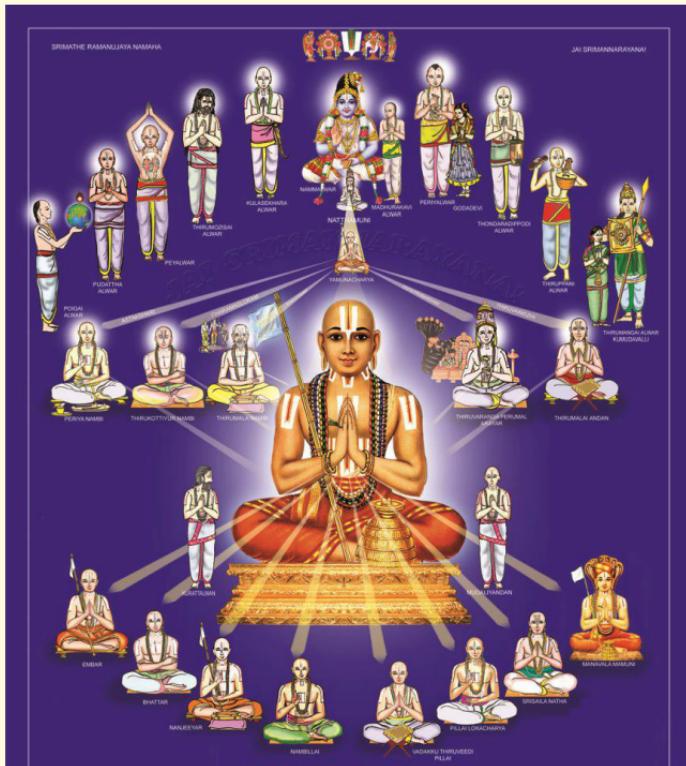
ఆల్యార్ల సాధువులు మరియు విష్ణువులో వారి అవతారాలు

12 "ఆల్యార్ల" సర్వేస్త దేవుడైన మహావిష్ణువు యొక్క భక్తి మరియు పూర్వాంగ భక్తిలో పూర్తాగా మునిగిపోయిన వారు మరియు 5 నుండి 10 శతాబ్దాల కాలంలో ఆల్యార్ల చే గౌరవించబడిన 108 దివ్య దేశం {ప్రీమియం దేవాలయాలు}.

1. పోయగై ఆల్యార్ - పాంచజన్య {విష్ణువు పాస్య}
2. భూతే ఆల్యార్ - కొమూరకి {విష్ణువు గర్}
3. వే ఆల్యార్ - నందక {విష్ణువు ఖడ్గం}
4. తిరుమళిసాయి ఆల్యార్ - సుదర్శన చక్రం {విష్ణువు చక్రం}
5. నమ్రాల్యార్ - విష్ణుక్షేప {విష్ణు సేనాధిపతి}.
6. మథురకవి ఆల్యార్ - వర్ణం {విష్ణువు కమలం}.
7. కులశేఖర ఆల్యార్ - కొస్తుభ్ర {విష్ణువు యొక్క మణి}.
8. ఎరియాల్యార్ - గరుడ.
9. ఆండ్రాక్ - భూదేవి అవతారం {భూమి దేవత}.
10. తొండరడిప్పాడి ఆల్యార్ - వనమార్ణ {విష్ణువు యొక్క మాల}.
11. తిరుప్పున్ ఆల్యార్ - శ్రీవత్స {ఖాతీషై లక్ష్మి దేవి గుర్తు}.
12. తిరుమంగై ఆల్యార్ - శారంగ {విష్ణువు ధనస్సు}.

కొందరు ముఖ్యమైన పైష్టవ ఆళ్లోర్లు

1. నాథముని
2. యామునావార్యుడు నాథముని మనవడు "ఆశవందార్" అని కూడా పిలుస్తారు.
3. పెరియ సంబి.
4. తిరుపురై సంబి.
5. తిరుకోష్టయూర్ సంబి, రామానుజ గురువులు.
6. రామానుజాచార్యులు ఆదిశేషముని ఆపత్తారం.
7. వీధాంత దేశికర్.
8. మనవాశ మామునిగ్రే.

సనాతన ధర్మానికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన దైవిక వివరాలు

- శ్రీ రామ 7100 సంవత్సరాల క్రితం {క్రీపూ. 5114} తేతు యుగంలో ఆయోధ్యలో కొసల్య మరియు దశరథ దంపతులకు జన్మించాడు.
- శ్రీ కృష్ణ దేవికి మరియు వసుదేవులకు జన్మించాడు, ద్వారా యుగ అంతం మరియు కలియుగం యొక్క ప్రారంభంలో మధుర- బ్ధావన్లో 5252 సంవత్సరాల క్రితం {క్రీపూ. 3228} జన్మించాడని చెప్పబడింది.
- శ్రీకృష్ణదు 125 సంవత్సరాలు జీవించాడు, రుక్మిణి మరియు సత్యభామలను వివాహం చేసుకున్నాడు మరియు ఆతని పెంపుడు తల్లి యోద.
- బ్రహ్మ: సృష్టికి అధిష్టాన దేవత.
- విష్ణు: మంచితనం & పరిరక్షణకు అధిష్టాన దేవత.
- శివఃిలయకు అధిష్టాన దేవత.
- చార్ ధామ్ అంచే 4 అత్యుంత పవిత్రమైన పుణ్యక్లీత్తం. జీవితంలో ఒక్కసార్వదైనా ఈ పుణ్యక్లీత్తాలను సందర్శిస్తే మనకు మాక్షం సాధించడంలో సహాయపడుతుంది. అది జగద్గురువు నిర్వచించిన 4 ధామ్లు బద్రీనాథ్, ద్వారక, పూరీ జగన్నాథ్ మరియు రామేశ్వరం..
- భోటా చార్ ధామ్ ఏంటుంటే యమునోత్తి, గంగోత్తి, కేదార్మాథ్ మరియు బద్రీనాథ్ అన్ని దేవభూమి ఉత్తరాఖండ్ ఉన్నాయి.
- అమర్షాంధ దేవాలయం: శివుడు పార్వతీ దేవికి జీవిత రహస్యాన్ని మరియు శాశ్వతత్వాన్ని వివరించాడు. మంచుతో చేసిన శివలింగం. చందుని కళలను బట్టి లింగం వెరుగుతుందని మరియు కుచించుకొచ్చుండని భక్తుల నమ్మకం.
- కాల భైరవ నాథ్ని ‘వారణాసి కొత్సాల్తీ’ అని పిలుస్తారు’ శివుని యొక్క ఉగ్ర రూపంగా పరిగణించబడుతుంది మరియు ఆతనికి మరణం కూడా భయపడుతుందనే నమ్మకం ఉచ్చిది.
- మహారాష్ట్రోని శ్రారంగాబాద్దోని ఎల్లోరా గుహలోని 16 వ గుహలో కివ శతాబ్దీలోని నిర్మించిన కైలాస దేవాలయు, కైలాసాంధ దేవాలయం అతివిష్ట ఏకశిలాగా ఉంది, ఇది మనమును నిషేషపరిచే శిల్పాలు. భారీ పరిమాణం మరియు అధ్యత్మమైన వాస్తుశిల్పం కారణంగా భారతదేశంలోని అసాధారణమైన మరియు రహస్యమైన దేవాలయాలలో ఒకటి. దీనిని 18 సంవత్సరాలలో 4,00,000 టమ్ముది రాతిని తో లగించి నిర్మించారు.
- జ్యులా దేవీ దేవాలయం: ఈ ఆలయం హిమార్జ్ఞ ప్రదేశోని కాంగ్రాలో ఉంది. ఆలయంలో నిత్యం మండుతూ ఉండి మంటలు ఉంటాయి. దాక్షాయణి దేవి కశీర నాలుక ఇక్కడ పడేంది.
- మౌర్య అంటే మీరు జీవేన్నరణ చక్రాన్ని దాటపేసి మౌర్యాన్ని పొందపమ్మ. అత్యుంత శాంతిని పొందడానికి ఈ నగరాలను సందర్శించపమ్మ. సప్త పురిలోని ఏదు పవిత్ర నగరాలు ఆయోధ్య, మధుర, మాయ (హరిద్వార), కాశి (వారణాసి), కాంచీ (కాంచీపురం), ఆవంతి (ఉళ్ళయిని) మరియు ద్వారపతి (ద్వారక).

ఓ భూర్యావస్యః ।
తత్ప వితర్యోరేష్టం ।
భర్తో దీవస్య ధీమహి ।
ధియోయోనఃప్రవోదయాత్

గాయత్రీ మంత్రం విశ్వంలోని ఆత్మంత శక్తిపంతమైన మంత్రాలలో ఒకటిగా పరిగణించబడుతుంది

- గట్టిశుడి గాయత్రీ మంత్రం – “ఓం ఏక దంతాయ విద్మహే వక్తతుండాయ ధీమహి తన్నే రంచి ప్రవోదయాత్”.
- పరమ శిశ్వడి గాయత్రీ మంత్రం – “ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి తన్నే రుద్రః ప్రవోదయాత్”.
- పార్వతి దేవి గాయత్రీ మంత్రం “ఓం పృథ్వీ దేవీయా విద్మహే సహస్రమార్గయేయా ధీమహి తన్నే పృథ్వీ ప్రవోదయాత్”.
- మహా విష్ణు గాయత్రీ మంత్రం – “ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి తన్నే విష్ణు ప్రవోదయాత్”
- మహాంతక్కి గాయత్రీ మంత్రః – “ఓం మహా లక్ష్మియా చ విద్మహే విష్ణుప్రియాయే చ ధీమహి తన్నే లక్ష్మి ప్రవోదయాత్”.
- హసుమంతడి గాయత్రీ మంత్రం – “ఓం అంజనీసుతాయ విద్మహే వాయుపుత్రాయ ధీమహి తన్నే మారుతి ప్రవోదయాత్”.

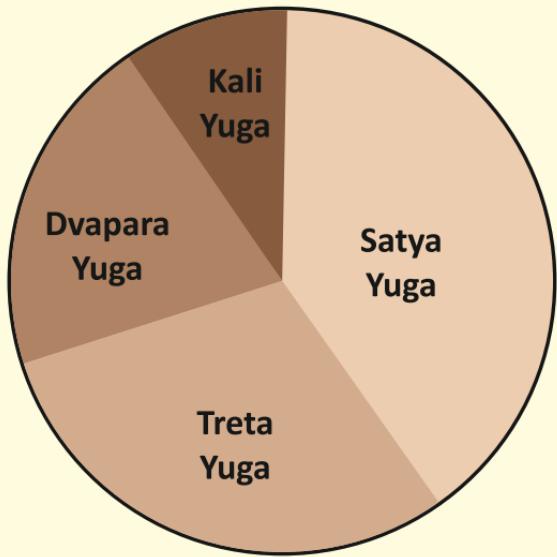
ఎనిమిది మంది చిరంజీవులు

The 8 Chiranjivas

1. వేద వ్యాసుడు:- మహాభారతాన్ని రచించిన మహర్షి.
2. హానుమంతుడు :- క్రైర్యం, భక్తి, బంఱ, బ్రహ్మవర్యం మరియు ధర్మబద్ధమైన ప్రవర్తన.
3. పరశురాముడు:- అంత్య కాలంలో మానవాలిని రక్షించడానికి అవసరమైన ఆరవ అవతారం.
4. విథిషుడు:- రావణుడి సోదరుడు. ఆయురాలోగ్యాలతో భూమిషై ఉండాలనే వరం పొందాడు.
5. ఆశ్వత్థామ :- దృష్టావర్యాన్ని కుమారుడు. అతను చిరంజీవి.
6. మహాబలి:- అసురుల రాజు, అతను ఇష్టటికీ ఇనం సందర్శంగా కేరళలో పూజలందుకుంటాడు.
7. కృపావార్యుడు - మహాభారతంలో యువరాజ యొక్క రాజ గురువు. యుద్ధం తరవాత ఒంటరిగా ఏగిలిన వ్యక్తి.
8. మార్గండేయుడు :- మార్గండేయుడు భృగు వంశంలో జన్మించిన ప్రాచీన బుషి.

నాలుగు యుగాలవలి పేద కాలం చక్కంలా తిరుగుతూ ఉంటుంది అది

- స్వర్ణ కాలంగా సత్య యుగం.
- రజత కాలంగా శ్రీతా యుగం.
- కాంశ్చ కాలంగా ద్వాపర యుగం.
- ఇసుము కాలంగా కలియుగం.

చతుర్భుగం యొక్క నాలుగు యుగాల అంతం లేకుండా తిరుగుతాయి

సత్య యుగం | శ్రీతా యుగం
ద్వాపర యుగం | కలి యుగం

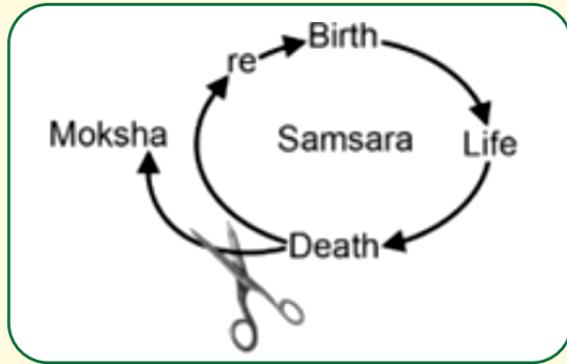
- సత్యయుగధామం- బద్రీనాథ్, ఉత్తరాఖండ్.
- శ్రీతాయుగ ధామం- రామేశ్వరం, తమిళనాడు
- ద్వాపరయుగ ధామం? ద్వారక. గుజరాత్
- కలియుగ ధామం- జగన్నాథ పూరి, ఒడిశా.

చివరిగా, చిట్టచివరిది అయినా చిన్నదేమీ కానిది
“ముక్తి మరియు మోక్షం”

ముక్తి జీవించి ఉన్నప్పుడు సాధించబడుతుంది. ముక్తి అంటే ప్రస్తుత కలియుగ జీవితంలో ఆన్ని ఆనందాలు, కోరికలు, మోహము, దురాశ, ఆనుబంధం, అసాయ మరియు అత్యున్నతమైన ఆనందాన్ని త్యాగం చేయడం ఇది చాలా మంది మానవులకు చాలా కష్టతరమైనది.

ముక్తి అనేది మోక్షానికి సరైన మార్గం.

మోక్షం అనేది మరణం తర్వాత ఒక అనుభవం, మోక్షం అంటే ఆత్మ యొక్క విముక్తి, శాశ్వతమైన జీవిత చక్కనింపు, మరణం మరియు పునర్జ్ఞమైన నుండి విముక్తి. మోక్షం పొందిన తర్వాత పునర్జ్ఞమైన ఉండదు.

శ్రీ కృష్ణుని ప్రకారం మోక్షాన్ని పొందేందుకు మూడు మార్గాలు ఉన్నాయి.

భక్తి, జ్ఞానం మరియు కర్మ.

మోక్షాన్ని పొందేందుకు కర్మ యోగమే సులభమయిన మార్గం ఆని కూడా శ్రీ కృష్ణుడు చెప్పాడు.

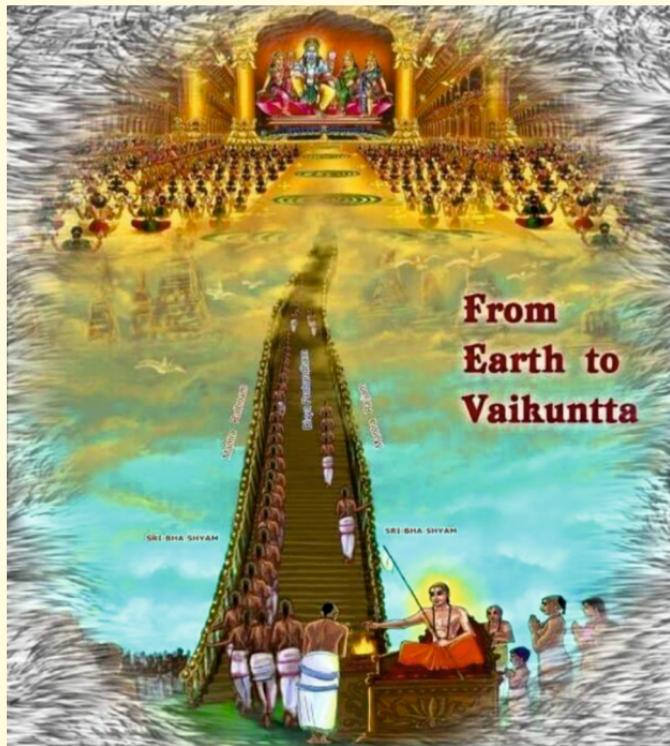
“కర్మ” అంటే, ఒక వ్యక్తి యొక్క మంచి ఉద్దేశం మరియు మంచి పనులు మంచి కర్మకు మరియు సంతోషకరమైన పునర్జ్ఞమైన దోహాదపడతాయి, అయితే చెడు ఉద్దేశం మరియు చెడు పనులు చెడు కర్మాలకు మరియు చెడు పునర్జ్ఞమైన లేకున్న కష్టాలతో కూడిన జీవితం దోహాదం చేస్తాయి.

ఈ ప్రవంచంలో ఒక వ్యక్తి కొన్ని ప్రయోజనాలు మరియు అప్రయోజనాలు ఆనుభవిస్తూ ఉంటాడు, అది ఒకరి శూర్య జన్మకర్మకారణంగానే.

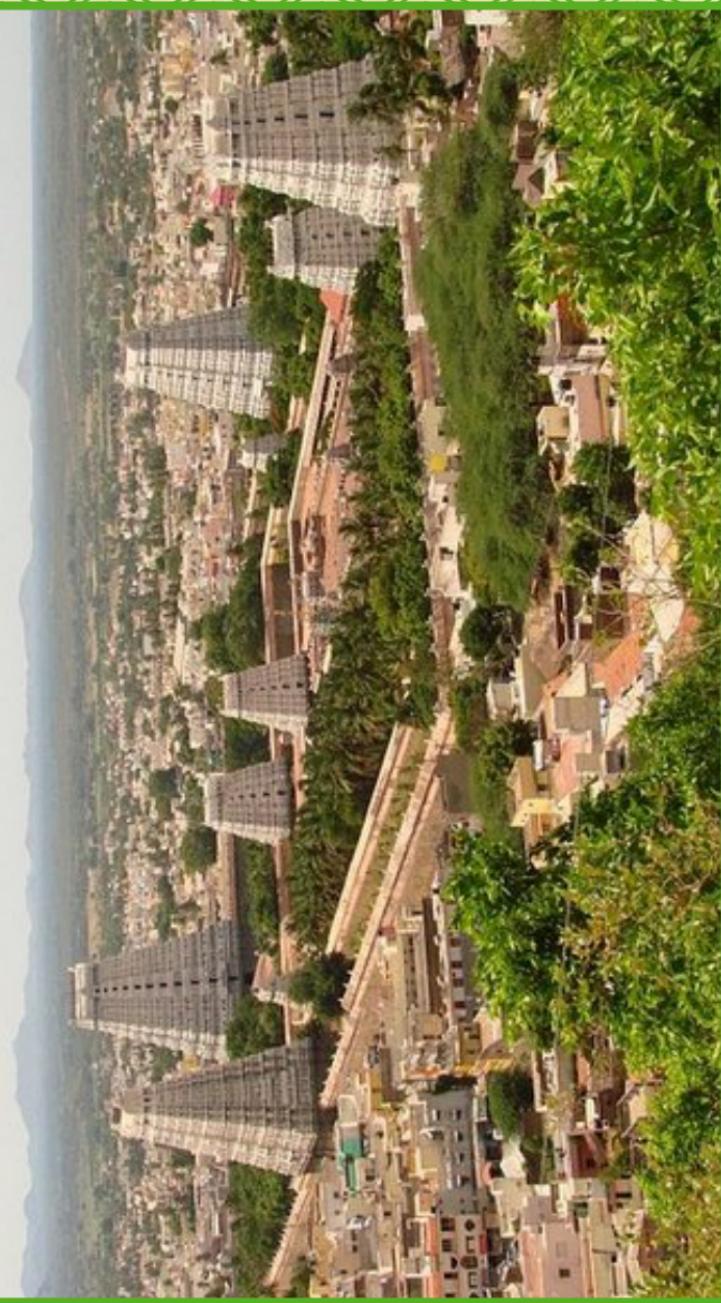
ఒక గొప్ప భక్తుల అంతిమ లక్ష్యం మరణానంతరం మోక్ష లోకం “వైకుంఠం” లోకి ప్రవేశించడం, జనన మరణాలకు అతీతమైన ప్రదేశం, మోక్షం పొందిన తర్వాత ఆత్మ మానవ ఉనికిని విస్మరించి వైకుంఠానికి వెళుతుంది.

పరమపదంఅంటే భగవంతుని పాదాలను చేరడానికి జీవితంలో ఉన్నతమైన స్థానాన్ని పొందడం.

పరమపదంఅనేది విష్ణువు మరియు మహాలక్ష్మీ యొక్క అత్యస్తు నివాసం, జీవాత్మక శరీరం భూసంబంధమైన ఆత్మ చేరుకోవాలని ఆశించే అంతిమ ప్రదేశం. ఏ ఆత్మ అయినా మొక్షాన్ని పొంది, వైకుంఠంలోకి ప్రవేశించిన తర్వాత అది భూమిపై ఉన్న మానవ విశ్వానికి తిరిగి రాదు.

ARUNACHALESHWARA, THIRUVANIMMALI

SREE RANGANATHA, SRIRANGAM

MADURAI MEENAKSHI, MADURAI

Author of this book : Mr K. Sathya Murthy

welcome yours any suggestions

YOUR FEEDBACK TO +91 98800 11011

If you need book WhatsApp to

+91 98800 11011

**Note : If you need more book to distribute other devotees,
pls WhatsApp to us we will post to your address**

